БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 99 (1877) | 19 май, жума, 1961 йил | Баҳоси 2 тийин

Ўзбекистон хотин-қизлари иккинчи съездининг Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасидаги барча хотин-қизларга

МУРОЖААТИ

Қадрли опа-сингиллар!

Бизнинг мамлакатимиз шодиёна, тарихий кунларни бошидан кечирмоқда. КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорлари ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съездига тайёргарлик муносабати билан ҳамма жойда совет кишиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати бениҳоя ошмоқда.

Бизнинг қудратли социалистик Ватанимиз халқ хўжалигини, фан ва маданиятни ривожлантиришда янгидан-янги буюк муваффақиятларга эришиб, коммунистик қурилиш йўлидан баҳодирона қадамлар билан олға бормоқда. Совет «Восток» йўлдош кемасининг тарихда биринчи бўлиб одам билан космик фазога қилган парвози бутун дунёни қойил қилди. Юлдузлар томон ана шу мислсиз учиш инсониятнинг тараққиётида, унинг асрлар бўйи орзу қилиб келган тилакларини рўёбга чиқаришда ажойиб босқич бўлди. Социализмнинг қудратли кучи, унинг ўз умрини тамомлаётган капитализмга нисбатан ҳал қилувчи буюк устунлиги, совет халқининг коммунистик жамият қурилишида эришган жуда катта муваффақиятлари, Коммунистик партия билан халқнинг қудратли бирлиги космосга қилинган ана шу парвозда ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Совет хотин-қизлари Ватанимизнинг қўлга киритаётган муваффақиятларига катта ҳисса қўшаётганликлари билан, етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари тўла ва ошириб бажариш учун умумхалқ мусобақасида зўр ғайрат билан иштирок қилаётганликлари билан ҳаммамиз фахрланмоқдамиз.

Кишиларнинг кўп авлодлари кишининг киши томонидан эксплуатация қилинмайдиган ва эзилмайдиган, хотин-қизлар сўзда эмас, балки амалда эркаклар билан тенг ҳуқуқли бўладиган жамиятни орзу қилиб келган эдилар. Капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашлар ҳозирда ҳам буни орзу қилмоқдалар. Инсониятнинг коммунизм тўғрисидаги нуроний орзу-тилаклари бизнинг мамлакатимизда рўёбга чиқмоқда. Хотин-қизлар, хусусан, Россиянинг чекка миллий ўлкаларидаги хотин-қизлар олам ўрнида кўрилмаган, буюм каби олиб-сотилган манфур даврлар мангу ўтиб кетди.

Совет ҳокимияти, Коммунистик партия хотин-қизларнинг нодонлик ва жаҳолатдан тез қутилиб, ёруғлик ва бахт-саодатга эришишларига ёрдам берди.

Ўртоқ Н. С. Хрущев донгдор эллошимиз Турсуной Охунова ва унинг дугоналари ташаббуси билан бошланган ҳаракатнинг аҳамиятини тарифлаб, уларнинг намунаси «Совет тузуми шароитида Совет Иттифоқи Шарқи республикаларининг хотин-қизлари қандай ўсганликларини, уларнинг коммунистик қурилишдаги роли қандай кучайганлигини кўрсатади» деб таъкидлади.

Партия ва халқ хотин-қизларни мағрур ва мард, эркин ва коммунизм учун онгли курашчилар, ўз Ватани ва ўз тақдирининг чинакам хўжайинлари сифатида янги кишилар қилиб тарбиялаб етиштирдилар.

Буларнинг ҳаммаси учун жонажон коммунистик партия — улуғ Ленин партиясидан ҳамиша миннатдормиз. Коммунистик партия Совет Иттифоқи халқларини бўрон ва тўфонлардан олиб ўтиб, уларни инсон бахт-саодатининг чўққисига кўтарди.

Қадрли ўртоқлар!

Ҳозирги вақтда барча совет кишилари КПСС XXII съездини ҳаётимизнинг барча соҳаларида янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонлашдек ягона фикр билан яшамоқдалар ва шунга астойдил интилмоқдалар.

Сиз билан бизнинг ўрнимиз партия съездини муносиб кутиб олиш учун, етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун, олинган социалистик мажбуриятларни амалга ошириш учун ана шу умумхалқ ҳаракатининг биринчи сафларидадир.

Ҳар биримиз янада зўр ғайрат билан меҳнат қилар эканмиз саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият ҳам янада тез суръатлар билан ривожланади ва биз коммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтириш муддатларини янада қисқартамиз.

Ана шу олижаноб мақсадга эришиш учун, севикли Ватанимизнинг, бутун социалистик лагернинг куч-қудратини янада мустаҳкамлаш учун, ер юзида тинчлик ва кишиларнинг бахт-саодатли бўлиши учун куч-ғайратимизни аямаймиз!

Республикадаги саноат, транспорт ва алоқа корхоналарининг хотин-қиз ишчилари, инженер ва техниклари, сизларга мурожаат қиламиз — меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулотнинг таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш учун, хом ашё ва материалларни тежаш учун сабот-матонат билан кураш олиб борингиз, коммунистик меҳнат ҳаракатида актив қатнашингиз, илғор методларни, новаторларнинг тажрибаларини, фан ва техника ютуқларини, энг янги технологияни ишлаб чиқаришга дадил жорий қилингиз. Саноатдаги ҳар бир тармоқнинг, ҳар бир корхона, цех, участка, бригаданинг давлат планларини ҳамда ўз мажбуриятларини сўзсиз бажаришига эришингиз.

Бинокор хотин-қизлар, сизларга мурожаат қиламиз — қурилишнинг индустриал методларини кенг жорий қилингиз, замонавий қурилиш техникасини эгаллангиз, янги корхона, уй-жой, мактаб, касалхона, болалар муассасаларини қурилиши суръатлари ҳамда сифатини оширингиз. Биноларни шундай қурингизки, сиз барпо қилган уйнинг остонасига қадам қўйган киши хурсанд ва мамнун бўлсин.

Хотин-қиз, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари сизларга мурожаат қиламиз — КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини амалга ошириш учун, маҳсулотларни мўл-кўл қилиш учун курашни кучайтирингиз.

Ўзбекистон меҳнаткашлари учун пахта етиштиришни доимо кўпайтириб боришдан кўра бошқа муҳимроқ вазифа йўқ. Бу — бизнинг интернационал бурчимиздир, ўзбек халқининг Совет Иттифоқидаги барча халқлар билан дўстлигининг моддий ифодасидир. Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу йил севикли Ватанга 3 миллион 200 минг тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олдилар. Бутун куч-ғайратимизни ана шу фахрли мажбуриятни бажаришга сафарбар қилайлик!

Пахтачилик соҳасида ишлаётган хотин-қиз ўртоқлар! Ҳозир гектарнинг ўсимликка тўла бўлиши учун курашингиз, вегетация даврининг дастлабки кунларидан бошлаб пахта пишганига ва ҳосил йиғим-теримига қадар ғўзанинг нормал ривожланиши учун шароит вужудга келтирингиз, пахтачиликда техникани тараққий эттириш юзасидан белгиланган программани амалга оширишда актив қатнашингиз. Меҳрибон она ўз боласи тўғрисида ғамхўрлик қилиб, унинг ўсиб камол топиши учун керакли ҳамма шароитни вужудга келтирганлиги, уни бахтсиз ҳодисалардан эҳтиёт сақлагани каби биз ҳам, ғўзанинг ҳар бир тупини шундай авайлаб яхши парвариш қилишимиз керак, шундай қилинганда мўл ҳосил етиштирилиши таъминланади.

Партиямиз хотин-қизларни пахта теримида тинкани қуритадиган оғир қўл меҳнатидан халос қилиш учун қатъий чоралар кўрмоқда. Ўтган йили машиналар билан қарийб 500 минг тонна пахта териб олинди. Бизда пахта теримини механизациялаштириш йўлидан олға бориш учун бутун шарт-шароит мавжуддир. Қадрли опа-сингиллар, бу ишда эса бизларнинг ролимиз жуда каттадир. Турсуной Охунова бошлаб берган ҳаракат, чинакам революцион аҳамиятга эга бўлган ҳаракат тобора кенг қулоч ота берсин! Машиналарни бошқариш касбини эгаллаган хотин-қизлар сони кўпая берсин!

«Ҳосилни қўл билан териб олиш тарафдори бўлган кишилар,— деди Н. С. Хрущев,— хотин-қизларга нисбатан бойларча қарашдан ҳали халос бўлган эмаслар». Кўп меҳнат талаб этадиган оғир ишларни механизациялаш учун, пахтани машинада териш учун кураш — хотин-қизларга нисбатан эскича қарашларга тамомила барҳам бериш учун кураш демакдир, хотин-қизларга нисбатан бой-феодалларча муносабатда бўлишга қарши кураш демакдир. Шу сабабли, хотин-қиз ўртоқлар, механизациялашга кўпроқ эътибор берайлик. Ҳосили машинада териб олинадиган майдонларни ажратиш, пахта териш техникасини ремонт қилиш ишларини жамоат назорати остига олайлик, техника прогессини жорий қилишга халақит берувчиларга қарши муросасиз курашайлик

Пиллачи хотин-қиз ўртоқлар! Бу йилги шароит олинган мажбуриятларни биринчи қурт боқиш ҳисобига тўла бажарибгина қолмай, балки ошириб бажариш имконини беради. Қурт боқишнинг жадал усулларини қўлланаётган ва ҳар қути уруғдан юз килограмм ва бундан ҳам кўп пилла олаётган моҳир пиллачиларнинг издошлари кўпаяберсин!

Чорвадор хотин-қиз ўртоқлар! Арзон чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин суратда кўпайтиришни таъминламоқ учун илғор сут соғувчилар, чўчқабоқарлар, мол боқарлар, бузоқбоқарлар, паррандачилар, маккажўхорикорлар сафини кенгайтирингиз. Чорва моллари сонини, хусусан урғочи моллар сонини тўхтовсиз кўпайтиришга, чорва молларни планли суратда айратиб боқишни ва бўрдоқи қилиб семиртиришни уюштиришга, чорвачилик фермаларида кўп меҳнат талаб этадиган оғир ишларни механизациялаштиришга, асосан маккажўхори, оқ жўхори, қанд лавлаги, беда ва бошқа озуқа экинлари етиштиришни кескин суратда кўпайтириш ҳисобига мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирилишига эришингиз. Барча пахтакор хўжаликларда ҳайдаладиган ҳар юз гектар ер ҳисобига 75 центнердан ва бошқа ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 16 центнердан гўшт (сўйилган вазнда) олиш учун курашда актив қатнашингиз!

Қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ишловчи хотин-қиз ўртоқлар! Дон, луб экинлари пояси, сабзавот, картошка, полиз экинлар, мева ва узум етиштиришни кўпайтириш учун сабот билан кураш олиб борингиз.

Биз, хотин-қизлар янгилик, илғорликни зўр ғайрат билан пропаганда қилмоғимиз керак. Юксак меҳнат унумдорлигига эришиш йўлини кўрсатиб бераётган машъалларимиз янада порлаб нур соча берсинлар.

Маориф соҳасида ишлаётган хотин-қизлар, сизларга мурожаат қиламиз,— болаларни ўқитиш сифатини оширингиз, мактабнинг турмуш билан, ишлаб чиқариш билан боғланишини янада кўпроқ мустаҳкамлаш учун курашингиз, ёш авлодни коллективчилик, меҳнатга муҳаббат, Ватанга, коммунизм ишига садоқат руҳида тарбиялангиз.

Интернат-мактаблар ташкил этиб бераётганликлари учун КПСС Марказий Комитетидан, Совет ҳукуматидан, шахсан Н. С. Хрущевдан оналар чексиз миннатдордирлар. Бу мактаблар ажойиб ўқув юртлари бўлиб, болалар бу ерда ўқиш билан бирга ҳар томонлама жисмоний ва эстетик тарбия ҳам олмоқдалар. Бизларнинг ҳаммамиз, аввало ўқитувчилар янги типдаги ана шу мактабларнинг чинакам намунали мактаблар бўлишига эришмоғимиз керак. Оддий типдаги мактабларда узайтирилган кун группаларини бундан буён ҳам кўпроқ ташкил этишга бутун чоралар билан ёрдам бериш — бизнинг бурчимиздир. Узайтирилган кун группалари ишлаб турган оналарга уларнинг болаларини ўқитиш ва тарбиялашда катта ёрдам беради.

Биз барча хотин-қизларни республикадаги мактабларни бир сменага кўчиришни тугаллаш, мактабгача тарбия муассасалари шохобчаларини кенгайтириш ва уларда тарбиявий ишларни такомиллаштириш соҳасидаги юмушларда актив қатнашишга чақирамиз.

Медицина соҳасида ишлаётган хотин-қизлар, сизларга мурожаат қиламиз! Сизларга совет кишисининг сиҳат-саломатлиги каби энг муҳим иш ишониб топширилган. Ишни шундай уюштирмоқ керакки, касалхоналарда, поликлиникаларда ва бошқа даволаш муассасаларида бемор ўзига нисбатан меҳрибонлик, сезгирлик муносабатларини сезиб турсин! Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш маданиятини оширингиз, медицина фанининг энг янги ютуқларини амалда жорий қилингиз. Касалхоналардаги ўринлар сонини кўпайтириш, ҳар бир беморнинг малакали медицина ёрдами олиши учун имконият туғдирадиган шароитни вужудга келтириш соҳасидаги ишда актив қатнашайлик.

Фан соҳасида ва олий ўқув юртларида ишлаётган хотин-қизлар, сизларга мурожаат қиламиз,— дунёда энг илғор совет фанини юксалтиришга, техникани тараққий эттиришга тобора кўпроқ ҳисса қўшингиз. Шонли коммунизм даврига муносиб мутахассисларни тайёрлаб етиштирингиз!

Адабиёт ва санъат арбоблари бўлган хотин-қизлар, сизларга мурожаат қиламиз! Ўз асарларингизда бизнинг кунларимизнинг улуғворлигини, совет кишиси қаҳрамонона ишларининг гўзаллигини ёрқин акс эттирингиз, адабиёт ва санъатни халқ турмуши билан, замон билан маҳкам, чамбарчас боғланиши учун курашингиз.

Биз барча адабиётчилар, рассомлар, композиторлар, кино ходимлари ва журналистларни совет хотин-қизларининг жамиятимиз ҳаётидаги, коммунизм қурилишидаги буюк ролини тасвир этувчи мароқли асарларни кўпроқ яратишга даъват этамиз ва айни вақтда хотин-қизларнинг коммунистик қурилишнинг порлоқ йўлидан боришларига халақит берувчи ва эскиликка ёпишиб олган кишиларни аёвсиз фош қилиб ташлашга чақирамиз.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

ҒЎЗАНИ МЕЁРИГА ЕТКАЗИБ, ҚОНДИРИБ СУҒОРАЙЛИК!

Чигит экилган ҳар бир участкани яхши текшириб чиқиш, ўқариқларнинг четлари, дала бурчаклари, суғориш тармоқларининг қирғоқларига чигит экиш, ғўза туплари етарли бўлмаган уяларга уруғ ташлаш, шунингдек ҳар бир уяда зарур миқдорда соғлом кўчат қолдириб, яганалаш ва букетлашни тез ва сифатли тугаллаш, НАМ ЕТАРЛИ БЎЛМАГАН ЕРЛАРДА ЧИГИТНИНГ ЁППАСИГА УНИБ ЧИҚИШИНИ ТАЪМИНЛАШ МАҚСАДИДА ДАРҲОЛ ЧИГИТ СУВИ БЕРИШ ҲОЗИРГИ КУННИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИДИР.

Суратда: Турсуной Охунова ва унинг ўртоғи Султон Шерматовлар культивация қилиш билан бирга ғўзани озиқлантиришга тайёргарлик кўрмоқдалар.

Б. Эрқоров фотоси.

КПСС XXII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ ҚИЗИТАЙЛИК!

ЧАҚИРИҒИНГИЗНИ ҚАБУЛ ҚИЛАМИЗ, ТОЖИХОН ОПА

Ҳурматли Тожихон опа, мактубингизга кечикиб жавоб ёзаётганлигимиз учун узр. Сиз бригадамиз аъзоларини социалистик мусобақага чақирибсиз. Таклифингиз бизни беҳад қувонтирди. Ўзаро мусобақалашиб, ишда умумий юксалишга эришиш бизнинг бурчимиздир.

Эндиликда машина деҳқоннинг асл дўсти, энг яқин дастёри эканлигини ҳаммамиз жуда яхши билиб олдик. Машинага ихлос қўйган деҳқон ҳар қандай ишларни ҳам бажараолишини эндиликда ким билмайди! Сиз ўтган йили «Пискент» совхозида бригадага бошчилик қилиш билан бирга машина бункеридан 86 тонна «оқ олтин» тўкканлигингизни эшитиб жуда хурсанд бўлдик.

Бу йил эса бригадангиз бўйича 375 тонна пахта етиштириш, ғўзани икки томонлама культивация қилиб, машина теримига мослаб парваришлаш, мавсумда 174 тонна пахта теришга аҳд қилибсиз. Бу хайрли ишингизда муваффақият тилаймиз. Ишонч билан айтишимиз мумкинки, машинага ихлос қўйган киши бундан ҳам кўп пахта тера олади.

Эндиликда республикамизда этакдан бункерга ўтган хотин-қизларнинг сафи кенгайиб бораётганлиги билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Ахир, бу йил областимиз пахтакорлари она-Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин» топшириш учун курашмоқдалар. Шундан 150 минг тоннаси машиналарда териб олинади. Бу шарафли вазифани бажаришда сиз билан биз ҳам ўз ҳиссамизни қўшиш учун курашамиз.

Сиз бизни мусобақага чақирган экансиз, энди мен ўз бригадамиз аъзоларининг шу кунларда қилаётган ишларини ҳикоя қилиб бериш, ғўза парвариши соҳасидаги тажрибаларимиз билан ўртоқлашишни ўзимнинг бурчим деб биламан.

Бригадамиз аъзолари бу йил 95 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» етиштиришга ва бу ҳосилнинг деярли ҳаммасини машиналар билан териб олишга аҳд қилганлар. Менинг ўзим мавсумда 350 тонна пахта теришга сўз берганман.

Ана шу юксак мажбуриятимизни бажариш учун ҳамма чораларни кўрмоқдамиз. Барча майдондаги чигит бир текис ундириб олинди. Ҳар гектар ерда пахта пишгунча 90 минг туп кўчат сақлаб қолиш учун курашмоқдамиз.

Яганани ўз вақтида тугаллаш мўл ҳосил етиштиришнинг муҳим омили эканлигини ҳисобга олиб, бу ишни сифатли ўтказмоқдамиз. Шу билан бир вақтда культивацияга ҳам зўр бердик. Ҳозирги пайтда ғўза иккинчи марта культивация қилинмоқда. Экиш олдидан ҳар гектар ерга 10 тоннадан гўнг ва 30 килограммдан гексохлоран аралашмаси сепилган эди. Бу, биринчидан, еримизни семиртиришга ёрдам берди. Иккинчидан, ерда жон сақлаб қолган баъзи бир зараркунандаларнинг йўқотилишига ёрдам берди. Ҳозир ғўзамиз соғлом ва текис ривожланмоқда.

Пахтадан мўл ҳосил олишга умидвор бўлган деҳқон бу йилги шароитда ғўзани эрта суғориши ва сувдан ниҳоятда тежаб-тергаб фойдаланиши лозим. Шу сабабли биз баъзи карталарда суғоришни эрта бошладик.

Механизаторларимиз ғўзани узунасига ва кўндалангига культивация қилишда фидокорона меҳнат қилаётирлар. Ўринбосар Жўраев, Сервер Бекиров, Иброҳим Алимов сингари ўртоқлар машиналарни маълум бир тезликда ҳайдаб, ҳар туп ғўзани авайлаб парвариш қилмоқдалар. Биз сон орқасидан қувмаймиз, ишнинг сифатига қараб баҳо берамиз. Шунинг учун ҳам культивация қилаётган механизаторга «сен бугун палон гектар ердаги ғўзани культивация қиласан, шунча гектар ерни озиқлантирасан» деб топшириқ берилмайди. Биз у ёки бу иш бажарилиб бўлгач, сифатини текшириб, қабул қилиб оламиз. Агар топшириқ кўнгилдагидек бажарилмаган бўлса, ишни қабул қилмаймиз.

Ғўзани ёшлигида тўйдириб, озиқлантирган деҳқон мўл ҳосил олишини яхши биламиз. Шунинг учун ҳам озиқлантиришга алоҳида эътибор бераяпмиз. Культивация олдидан ҳар гектар ерга 190 килограмм селитра, 100 килограмм фосфор, 100 килограмм маҳаллий ўғит, 30 килограммдан гексохлоран аралашмаси берилаяпти. Ана шу озиқлантиришдан сўнг ғўзага дарҳол сув қўйилади.

Биз колхозимизнинг ўртоқ Ирисали Дўронбоев бошлиқ трактор-далачилик бригадасини социалистик мусобақага чақирганмиз. Мусобақадошларимиз даласида бўлиб, мусобақа шартларининг бажарилишини кузатиб боряпмиз. Улар ҳам бизнинг ишимиздан хабар олиб туришади. Бир-биримизнинг камчиликларимизни кўрсатиш, маслаҳатлашиш ишимизга катта ёрдам беряпти.

Сизни ишонтириб айтамизки, бригадамиз аъзолари зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш учун барча тадбирларни амалга оширадилар. Сизнинг бригадангизда ҳам ишнинг яхши йўлга қўйилишига ишончимиз комил. Партиямиз XXII съездини ёруғ юз билан кутиб олиш учун ҳамкорликда меҳнат қилишни давом эттирайлик.

Турсуной ОХУНОВА,

Чиноз районидаги Киров номли колхознинг трактор-далачилик бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ИЛҒОР ТАЖРИБА МАКТАБИ

ҒЎЗАМИЗ БИРИНЧИ ПАРВАРИШДАН ЧИҚДИ

Бизнинг бригада аъзолари бу йил 107 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 центнер ўрнига 35 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Мана шу мақсадга эришиш учун биз дастлаб экишга пухта тайёрлик кўрдик ва чигитни сифатли экиб, уни ернинг намига ундириб олдик.

Пахтадан мўл ҳосил олишнинг дастлабки муҳим шарти — гектарларнинг тўла бўлиши ва кўчатларнинг нормал қалинликда бўлишига эришишдан иборат. Шу туфайли биз чигитни экиб бўлгач, дарҳол баъзи кўчати ола чиққан ерларга чигит экиш тадбирларини кўрдик. Шуни яхши билиш кераккн, ола ерга чигит экиш ва уни ундириб олиш жуда муҳим иш. Биз ола ерга чигит экишни сифатли ўтказиш учун курашдик. Бунинг учун ернинг нами чиққунча кавлаб, сўнгра чигит ташлаб, устини нам тупроқ билан ёпдик. Бу ола ерга экилган чигитнинг тез ва бехато униб чиқишини таъминлади.

Бизнинг 60 гектар текис еримизга 60х45 схемаси билан квадрат-уялаб чигит экилди. Қолган 47 гектар еримизга оддий усулда чигит экдик. Чигит униб чиқиши билан эса уни дарҳол кўндалангига қирқдик. Ғўзани 60х45 схемасига мослаштириб қирқиш билан бир вақтда фосфор ва гўнг аралашмаси билан озиқлантирилди. Шундай қилиб, биз ҳозиргача барча майдонлардаги ғўзаларимизни биринчи парваришдан чиқардик. Ғўза яганаси тамом бўлай деб қолди. Ҳамма ердаги ғўзамиз бир марта узунасига, бир марта кўндалангига культивация қилинди ва озиқлантирилди. Культивация билан бир вақтда окучник қўйиб ғўзани суғоришга тайёрладик. Культивация тамом бўлиши билан пешмапеш ғўзани суғоришга киришдик.

Бизнинг бригаданинг икки бўлак картаси бор. Бири 60 гектарлик, бири 47 гектарлик. Биз ғўзани суғоришга киришганимизда тракторларнинг нормал ва бетўхтов ишлашини таъминлашга қаратиб иш олиб борамиз. Ғўзага ҳам сув қўйилади, тракторлар ҳам бекор турмайди. Бунинг учун икки бўлак картадаги ғўзани тезроқ суғориш учун ҳаракат қиламиз. Бундан бу бригада сувни югуртириб, ғўзани қондирмай суғорар экан, деган маъно чиқармаслик керак. Асло бундай эмас. Агар биз 60 гектарлик картани 2—3 сувчи билан суғорадиган бўлсак, бу иш бир неча кунга чўзилиб кетарди. Сўнгра картанинг бош томони культивация қилиш учун етилган бўлса, этак томонида сув бўлгани учун тракторларнинг ишлаши мумкин бўлмас эди. Шу сабабли биз бундай пайтда асосий ишчи кучларимизни ғўзани суғоришга сафарбар этдик. Картанинг бир-икки еридан эмас, бир неча жойидан сув тараб, 60 гектар майдонни 3—4 кунда сувдан чиқаришга эришмоқдамиз. Бу тадбир ғўзани комплекс парвариш қилиш муддатларини қисқартириш, ҳамма турдаги ишларимизни бир меёрда давом эттириш имкониятини бермоқда.

Бизнинг колхоз аъзолари 1660 гектар ернинг ҳар гектаридан 24 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Бригадамиз аъзолари агротехника тадбирларини қулай муддатларда ўтказиб, колхозимизда пахта тайёрлаш плани муваффақият билан бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётирлар.

Турсунбой ПАРДАЕВ,

Бўка районидаги Вильямс номли колхознинг бригада бошлиғи.

Н. С. ХРУЩЕВ ИНДОНЕЗИЯ ОЛИЙ МАСЛАҲАТ КЕНГАШИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ РУСЛАН АБДУЛҒАНИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущев 17 майда Кремлда Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ СССР да меҳмон бўлиб турган Индонезия Олий маслаҳат Кенгаши Раисининг ўринбосари Руслан Абдулғанини қабул қилди. Қабул вақтида Руслан Абдулғани билан биргаликда унинг рафиқаси ва қизи, унинг ҳамроҳлари, шунингдек Индонезия республикасининг СССР даги элчиси Адам Малик ҳозир бўлдилар.

Қабул вақтида Н. С. Хрущев билан Руслан Абдулғани ўртасида дўстона суҳбат бўлди.

Суҳбат вақтида СССР Олий Советининг депутати Т. Ф. Штиков ҳозир бўлди.

СУСТКАШЛИК

«Ғўзанинг чанқаб қолаётганига қарамай, айрим хўжаликларнинг раҳбарлари суғоришни сунъий равишда кечиктирмоқдалар, бу ҳосилга жиддий путур етказади. Кўпинча культивация сифатсиз ўтказилаётир, ўғит нотўғри солинаяпти ва кўп ҳолларда қаторларнинг яқинига эмас, балки қатор ораларининг ўртасига 10—12 сантиметр ўрнига фақат 3—5 сантиметр чуқурликда солинмоқда. Ғўзани озиқлантиришда ўғит нормасига эътибор берилмаяпти».

(Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ғўза парваришини кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан).

Мусобақадош Чиноз райони пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Оққўрғон районидаги совхоз, колхозларда бўлиб, ғўза парвариши соҳасидаги тадбирлар қандай амалга оширилаётганлигини текширдилар. Улар Карл Маркс номли колхознинг звено бошлиғи, кекса пахтакор Абдували ота Тошматов, бригада бошлиғи Жумагул Элмуродова сингари илғорларнинг ишидан мамнун бўлдилар.

«Оққўрғон» совхозининг 4-, 5-бўлимларида ҳам ғўза парвариши бирмунча дуруст.

Бироқ, кўпгина колхозларда ғўза сифатли парвариш қилинмаётганлиги аниқланди. Ўзаро текшириш бригадаси Ленин номли колхознинг ўртоқ Т. Оқжигитов бошлиқ бригадасида бўлганида ягана жуда сифатсиз ўтказилганлигини кўрди.

Бригаданинг кўп майдондаги ғўзаси сийрак. Механизмлар билан кўчат кўндалангига қирқилганида унинг бир қисми нобуд бўлган. Оласига уруғ ташлаш у ёқда турсин, ер чеккаларида 20 метрлаб жой бекор қолиб кетган.

Ўртоқ А. Нурматов бошлиқ бригаданинг ғўзаларини ҳам ўт босган, айрим картанинг ҳар гектарида фақат 47 минг туп кўчат борлиги бир неча кун олдин текшириб аниқланган эди. Лекин колхоз раиси Р. Эгамбердиев, партия ташкилотининг секретари Ҳ. Раҳмонов ўртоқлар асло ташвишланмадилар, йўл қўйилган хатони тузатишни ўйламаптилар. Оласига икки кун ичида чигит экиб бўлиш ҳақида берилган топшириқ 10 кунга чўзилибди.

Колхоз раҳбарларининг дала ишларига бепарволик билан қараётганликларини ўртоқ А. Шойзоқов бригадаси иши мисолида ҳам яққол пайқаш мумкин. 104 гектар ердаги чанқаган ғўзани суғоришга бир киши қўйилган. Шу вақтгача 18 гектар ердаги чигит униб чиқмабди.

Карл Маркс номли колхозда катта йўл бўйларидаги ғўзалар ўтдан тозаланиб, ягана қилинган. Қатор ораларн сифатли ишланган. Ўзаро текшириш бригадаси колхознинг ҳамма бригадасида ҳам иш шундай бўлса керак деб ўйлаган эди. Бироқ, ичкаридаги бригадаларда аҳвол бутунлай бошқача бўлиб чиқди.

Масалан, колхознинг ўртоқ У. Жўлматов бригадасига қарашли 40 гектар ердаги ғўза чинбарг чиқарган, ўсиқ, бироқ трактор етишмаяпти деган бахона билан қирқилмабди, ягана ҳам ўтказилмаган. С. Оққулов, А. Қулматов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам аҳвол шундай. 3-бригаданинг 40 гектарлик картасида ғўзасининг илдизи чирийбошлаган.

Мусобақадошлар текширишда аниқланган камчиликларни бартараф қилиш ҳақида қимматли маслаҳатлар бердилар.

Сталин номли колхоз аъзолари бу йил давлатга 3505 тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Бунга яганани вақтида ўтказиб, қатор ораларини сифатли ишлаш, суғоришни ҳар тарафлама кучайтириб, барча майдонда чигитни текис ундириб олиш туфайли эришиш мумкин. Афсуски, колхозда 151 гектар майдонда ҳалигача чигит текис ундириб олинган эмас.

Колхозда область қишлоқ хўжалик новаторлари ва мутахассислари кенгаши аъзоларининг маслаҳатига амал қилинмаётир. Ғўза қатор ораларини ишлаш бир-бирига боғлаб олиб борилмаган. Ўртоқ С. Мусулмонқулов бригадасида ғўза суғорилгач, тобидан ўтказиб культивация қилинган. Натижада кесак кўчиб, ўсимликка зарар етган.

Колхозда техникадан имконияти борича тўла фойдаланилмаётгани аниқланди. Раҳбарлар трактор етишмаётир, деб нолишади. Аммо тракторчилар учун қулай иш шароити яратилмаган, уларнинг иш унуми паст. Пастки участкада беш трактор бир кунда атиги 19 гектар ердаги ғўзани культивация қилган. Колхоз правлениеси бунинг сабабини билиш учун қизиқмаган. Шундай долзарб кунларда 5—6 трактор бузилиб ётибди.

Ўзаро текшириш бригадаси Хрущев номли, Калинин номли, Ворошилов номли колхозларда ҳам ана шундай нуқсонлар содир бўлаётганини аниқладилар ва ғўза парваришини кучайтириш учун зарур маслаҳатлар бердилар.

Ш. КУЗАНБОЕВ,

«Тошкент ҳақиқатининг» мухбири.

Ўзбекистон хотин-қизлари иккинчи съездининг Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасидаги барча хотин-қизларга

МУРОЖААТИ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Савдо-сотиқ, умумий овқатланиш, маиший хизмат корхоналарида ишловчи хотин-қизлар, сизларга мурожаат қиламиз! Аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини оширингиз, меҳнаткашларнинг талаб-эҳтиёжларини доим ўрганиб борингиз ва тўлароқ қондирингиз. Овқат тайёрлаш, уйни йиғиштириш-тозалаш, кир ювиш ва уй-рўзғор ишларининг бошқа турлари хотин-қизларнинг нақадар кўп вақтини олишлигини сизлар ҳаммадан кўра яхшироқ биласизлар. Шу сабабли умумий овқатланиш, рўзғор ошхоналари, магазинлар сонини ва масаллиқлар, ярим фабрикатлар, ўраб қўйилган товарлар, бичиб қўйилган газламалар, сотиладиган бўлимларни узлуксиз кенгайтира бориш, уй-рўзғор ҳамда маданий-маиший эҳтиёжлар учун керакли буюмларни ижарага беришни, қишлоқда нонвойхоналарни, маиший хизмат кўрсатадиган корхоналарни кўпайтириш учун ҳамма тадбирларни кўриш керак.

Актив хотин-қизлар, хотин-қизлар советларининг аъзолари, ўртоқлар, сизларга мурожаат қиламиз! Республикада ҳозир 5613 та хотин-қизлар совети бўлиб, уларга 30 мингга яқин жамоатчи хотин-қизлар бирлашгандир. Бу — кўпгина ишлар қила оладиган катта кучдир. Ҳар бир корхонада, ҳар бир колхоз ва совхозда, ҳар бир маҳаллада хотин-қизлар совети бўлмоғи керак. Актив хотин-қиз ўртоқлар, хотин-қизларни ишлаб чиқаришга, ижтимоий фойдали ишга тобора кўпроқ жалб этиш — бизнинг бурчимиздир. Шунингдек хотин-қизлар ўртасида, хусусан улар истиқомат қиладиган жойларда кун сайин сиёсий-тарбиявий иш олиб бориш, бу ишнинг шакл ва усулларини кўпайтириш, хотин-қизларни сиёсий мaориф тўгаракларига, халқ маданият университетларига кўпроқ жалб этиш, илмий — атеистик пропагандани кучайтириш муҳим ишдир.

Актив хотин-қизлар, барча хотин-қизларни юксак ғоявийлик руҳида, текинхўрлик, кўзбўямачилик, давлатни алдаш, ғийбатчилик мешчанлик каби ярамас ҳолларга қарши шафқатсиз кураш олиб бориш руҳида тарбиялашда партия ташкилотларига доим ёрдам бериб бориш — бизнинг бурчимиздир! Сиёсий ишлар соҳасидаги асосий вазифа — кишиларни яхши намуналар мисолида тарбиялашдан, уларда коммунистик фазилат ва хислатларни кўпайтириш руҳида тарбиялашдан иборатдир.

Хотин-қиз ўртоқлар!

Республикамизда хотин-қизларга нисбатан ҳали ҳам учраб турадиган бой — феодалларча муносабат сарқитларига қарши, партия ташкилотларининг раҳбарлигида қатъий кураш олиб борилмоқда. Бизлар бу курашда актив қатнашмоғимиз керак.

Нодонлик ва жаҳолат ҳукм сурган эски дунёдан мерос бўлиб қолган урф-одат ва расм-русумларни тамомила йўқотиш — бизнинг бурчимиздир.

Биз социалистик маданиятни кишилар ҳаётида, хусусан қишлоқларда қунт билан ёйишимиз зарур.

Қадрли опа-сингиллар!

Юксак мақсад билан илҳомланган, яратувчилик ва ижодкорликнинг кенг йўлига тушиб олган совет хотин-қизлари чексиз бахтиёрдирлар.

Биз, бутун инсониятга порлоқ истиқбол йўлини — коммунизм йўлини очиб бераётган мамлакатда яшаётганлигимиз билан бахтлимиз. Биз, ленинча миллий сиёсатнинг амалга оширилиши натижасида барча республикаларнинг ва шу жумладан Совет Ўзбекистонининг экономикаси ва маданияти барқ уриб ўсганлиги билан бахтлимиз. Бизнинг мамлакатимизда халқлар дўстлигининг ленинча ғоялари тантана қилганлиги билан бахтлимиз. Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Ўзбекистонининг экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда жуда катта ёрдам кўрсатган ва кўрсатиб келаётган рус оғалари ва ҳамшираларидан, мамлакатимизнинг барча халқларидан абадий миннатдордирлар. Қардош халқларнинг ана шу бузилмас дўстлигини бундан буён ҳам ҳамиша мустаҳкамлаб борайлик!

Биз барча муваффақиятларимиз учун, хушчақчақ ва бахтли ҳаётимиз учун жонажон Коммунистик партиядан миннатдормиз.

Биз, халқ бахти учун атоқли курашчи Н. С. Хрушчев бошчилигидаги Ленин партияси, унинг Марказий Комитети раҳбарлигида бутун совет халқи билан биргаликда коммунизм ғалабаси сари олға бораверамиз.

Хотин-қиз ўртоқлар, севикли Социалистик Ватан бахт-саодати йўлидаги меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришайлик! Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съездини муносиб кутиб олайлик! Улуғвор етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарайлик!

Совет архитекторларининг учинчи Бутуниттифоқ съезди

18 майда Катта Кремль саройида совет архитекторларининг учинчи Бутуниттифоқ съезди очилди.

Съездни энг кекса совет мемори, СССР Қурилиш ва архитектура академиясининг фахрий аъзоси А. И. Гегелло кириш нутқи сўзлаб очди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев бошлиқ КПСС Марказий Комитети Президиумини съезднинг фахрий президиумига сайлаш тўғрисидаги таклифни залдагилар гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

Қуйидаги кун тартиби тасдиқланади:

1. СССР Архитекторлар союзи правлениесининг ҳисобот доклади;
2. СССР Архитекторлар союзи ревизия комиссиясининг доклади;
3. СССР Архитекторлар союзи правлениеси ва ревизия комиссиясининг янги составини сайлаш.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарлари ҳукумат ложаларига чиққанларида съезд қатнашчилари уларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб оладилар. Раислик қилувчи КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Сусловга сўз беради. М. А. Суслов Совет архитекторлари союзи учинчи Бутуниттифоқ съездига КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг табрикномасини ўқиб беради.

Съездда СССР Архитекторлар союзи правлениеси президиумининг аъзоси А. В. Власов доклад қилди.

КОЛЛЕКТИВНИНГ ФАХРИ

Смена мастери Васил Ғозиев ўз одати бўйича шогирдининг ишини диққат билан кузатиб турарди. Тахлов станоги бир меёрда ишлаб, янгигина босмадан чиққан варақларни тахлар эди. Шогирд бошқараётган станок бир зумда ана шундай қоғозлардан талайгинасини тахлаб ташлади. Устоз шогирдига нимадир демоқчи бўлиб, унга янада яқинроқ келди.

Замира РАЗЗОҚОВА.

— Замира, — мурожаат қилди у. Қиз «бирор чатоқ иш қилиб қўйдим шекилли» деб ўйлади, ҳайрон бўлиб устозига тикилиб қолди. — ... Энди ўзинг мустақил ишлайверсанг ҳам бўлади, — деди Васил ака.

Замира беҳад шодланиб кетди. Чунки, унинг орзуси ушалган эди: фальцовкачи бўлди.

Устознинг шогирдга мустақил ишлаш учун рухсат берганидан буён 23 йил вақт ўтди. Ана ўша пайтда Тошкентдаги 1-босмахонага оддий ишчи сифатида келган Замира Раззоқова эндиликда корхонанинг энг илғор ишчиси, обрўли кишиси, коллективнинг фахри бўлиб қолди. Ҳозир у старший фальцовкачи бўлиб ишламоқда.

— Смена бошланишидан 15 — 20 минут олдин келиш Замира опанинг одати. Мана шу вақт ичида у ўз станогини кўздан кечириб чиқади. Борди-ю, бирон нуқсон топилгудек бўлса, уни дарҳол тузатиб, сменага тахт қилиб қўяди. Шунинг учун ҳам Замира опа бошқараётган тахлов станогининг иш суръати сира пасаймайди. Иш вақтида бузилиб қолиш ҳоллари рўй бермайди.

Замира опа шу кунларда коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашмоқда. Кунлик топшириқларини у 130 — 150 процентдан адо этаётир. Ўртоқ З. Раззоқова ўз фаолиятида ўнларча шогирдларга фальцовкачилик ҳунарини ўргатди. Ҳозирда ўз устози билан ёнма-ён туриб меҳнат қилаётган Н. Эшмуҳамедов, муқова цехининг смена мастери М. Юнусова, инструктор Ҳ. Омоновлар ҳам Замира опанинг сабоғини олган матбаачилардир.

Ватан Замира Раззоқованинг хизматларини муносиб тақдирлади. Ҳозир унинг кўксида Ленин ордени порлаб турибди. Босмахона коллективи уни Тошкент шаҳар Советига депутат қилиб сайлади.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

ЯХШИ ТАШАББУС

Яқинда Чиноз район «Ленин байроғи» газета редакцияси ишчи ва қишлоқ мухбирлари кенгашини ўтказди. Кенгашга 50 дан ортиқ мухбир қатнашди. Бунда ишчи-деҳқон мухбирларининг кундалик вазифалари ва жойларда мухбирлар пости ҳамда газетанинг штатсиз бўлимларини ташкил қилиш ҳақидаги масалалар муҳокама қилинди.

Биринчи масала юзасидан газетанинг масъул секретари, тажрибали журналист М. Юсупов мазмунли доклад қилди. Газета редактори В. Холматов жойларда ташкил қилинадиган штатсиз бўлимлар қандай иш олиб боришлари тўғрисида гапирди.

Кенгашдан сўнг 10 ерда газетанинг мухбирлар пости ҳамда қишлоқ хўжалик, агитация ва пропаганда, партия турмуши каби штатсиз бўлимлар ташкил қилинди.

Бу ташаббус газета фаолиятини яхшилашда, унинг таъсирчанлигини оширишда катта аҳамиятга эгадир.

И. ЎРИНБОЕВ.

СЕМИНАР МУНТАЗАМ ЎТАЁТИР

Қуйи Чирчиқ район партия комитети колхоз, совхоз ва корхона партия ташкилотлари секретарларининг навбатдаги семинарини ўтказди. Семинарга қишлоқ хўжалик новаторлари ҳам иштирок этдилар. Семинарда Ленин номли колхоз «Звезда» участка бошланғич партия ташкилотининг секретари Тен Ан Сек КПСС Марказий Комитети январь Пленуми материалларини меҳнаткашлар орасида пропаганда қилиш ҳақида, мазмунли лекция ўқиди.

Димитров номли колхоз зоотехниги Нам сигирларни машинада соғиш ва унинг аҳамияти ҳақида, гапириб, ўтган йили колхозда чорвачилик ишларини механизациялаш туфайли 15 минг меҳнат куни тежаб қолинганлигини айтди.

Район партия комитетининг амалий ишга ёрдам берадиган бундай семинарларни мунтазам ўтказаётганлиги тақдирга сазовордир.

Қ. ПЕРШЕЕВ.

ҚИЗИЛ БУРЧАКЛАР ЯХШИ ИШЛАЯПТИ

Чирчиқ шаҳридаги «Узбекхиммаш» заводида 11 та қизил бурчак ташкил қилинган. Бу ерда завод ишчилари унумли меҳнатдан сўнг маданий дам оладилар. Қизил бурчакларда янги газета ва журналларни хоҳлаган пайтда ўқиш мумкин.

Қизил бурчакларга цех партия ташкилотининг секретарлари раҳбарлик қиладилар. Масалан, темирчилик-пресслаш цехида Н. Аминов намунали иш олиб бормоқда. У раҳбарлик қилиш билан бир қаторда ишчилар орасида рус ва ўзбек тилларида мароқли лекциялар ўқийди, суҳбатлар ўтказади.

Ўртоқ Автаномова бошқараётган сиёсий маориф кабинети ҳам намунали иш олиб бормоқда. Бу кабинетга ҳар ҳафтада бир марта қизил бурчак раҳбарлари йиғиладилар ва навбатдаги ҳафтада қилинадиган ишларни белгилаб оладилар.

Қизил бурчак раҳбарлари ташаббуси билан ишчи ва хизматчиларга техника янгиликлари, маданият ва спорт хроникаси ҳақида қисқа метражли кинофильм ва кинохроникалар кўрсатилмоқда.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Даврimiz қаҳрамонлари

РАЗВЕДКАЧИ

Тонг қуёшининг заррин нурлари гулга бурканган дарахтларнинг юқори шохларига тушиб, дурга беланган келинчаклар каби гўзал ниҳолларни жилолантириб юборди.

Темир йўл ёқалаб кетган телеграф симлари ҳам қўшиқ айтаётгандек аста зириллайди. Энг чеккадаги йўлда турган иккита дефектоскоп тележкасига темирйўлчилар формасини кийган кишилар ўтиришди.

Маҳкам қотмадан келган гавдасини ҳиёл эгиб, тележкага ўтирар экан, дистанция бошлиғи унинг пайдор қўлини яна бир бор қисди, офтобда тобланиб қорайган юзларига, бир оз қисиқ кўзларига боқди-да, сўз қотди:

— Маҳкам, сенга ҳам, шогирдларингга ҳам ишонаман. Аммо бригаданинг бошқа аъзолари ҳам диққат билан ишласалар, нуқсонни ўз вақтида аниқласалар, поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлаган бўламиз. Шундай, дўстим...

Бошлиқнинг сўзларида ишонч ҳислари тўлиб-тошган бўлса-да, Маҳкамга ҳийла оғир ботди.

— Сайфулла Муродович, бизнинг йигитлар назаридан бирон нуқсон ҳам четда қолган эмас. Ишончни оқлайдиган кишилар,— деди Маҳкам механикларга ғурур билан боқиб...

Иккита дефектоскоп тележкаси кетма-кет йўлга чиқди. Тележка ғилдиракларининг стрелкалари билан қилаётган «суҳбати» беихтиёр ҳаёт дафтарининг ўтмиш саҳифаларини варақлаб, Маҳкамга дистанцияга биринчи марта келган кунларини эслатди...

1947 йилнинг баҳори эди. Маҳкам Тошкент йўл дистанциясига ўша баҳор кунлари келди. Шу вақтга қадар у «Ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш — биринчи галдаги вазифа» деган шиорнинг мазмунини тўла тушунмас экан. Ўзи механик бўлиб ишлаб, ана шу хавфсизликни таъминлаш учун курашгандагина буни чуқурроқ ҳис этди. Ўтган самарали йиллар йигитни чиниқтирди. У пўлат изларнинг ҳақиқий разведкачиси бўлиб қолди. Маҳкамнинг дефектоскопи билан текшириб ўтилган йўлида нуқсон қолмасди. Чунки зийраклик билан текшириш натижасида ҳар бир нуқсон ўз вақтида аниқланар ва бартараф қилинар эди. Мана, ҳозир уни дистанцияда танимайдиган киши йўқ...

Тележка мўлжалдаги жойга келди. Маҳкам дарҳол дефектоскоп ёнига келди ва экранчага қаради. Рельсларнинг акси экранчада яққол кўриниб турар эди. Маҳкам, фуражкасини одати бўйича бир оз баландроқ кўтариб қўйди-да, экранчани янада диққат билан кузата бошлади. Рельсларнинг четларида дарз кетган ёки синган жойлар йўқ эди.

Яна юз метрча масофа йўл босишгач, тележканинг орқа қисмида турган механик Виталий Говорёхин Маҳкамга иккинчи тележканинг орқада қолиб кетганлигини айтди.

Иккинчи тележка анча нарида тўхтаб қолган, ундаги ҳар иккала мастер экранчага энгашиб туришар эди. Маҳкамнинг тележкасидаги дефектоскоп рельсни узунасига текширса, иккинчи тележкадаги дефектоскоп рельсларнинг уланган жойи — чокларни текширар эди.

Маҳкам иккинчи тележкага диққат билан тикилиб, қандайдир ҳодиса рўй берганини тушунди.

— Тўхтат, Витя, — деди у механикка.

Тележка тўхтади.

Витя энди нариги тележка томон югурмоқчи бўлиб турган эди, у ёқдан механик Қодир Умарбоевнинг ўзи югуриб кела бошлади.

Маҳкам ЕРЕЖЕПОВ.

Қодир — Маҳкамнинг шогирди. Беш йил мобайнида биргаликда ишлаганлари учун Маҳкам Қодирнинг одатларини яхши ўрганиб олган. Шунинг учун ҳам ҳозир у механикнинг шошилиб келаётганини кўрдию, аҳволнинг чатоқлигини тушунди.

Қодир етиб келмасиданоқ воқеани баён қилди.

— Рельснинг бир учи бутунлай синиб тушай деб турибди. Бу ҳолда оғир юкли поездни бу ердан ўтказиб бўлмайди!

Маҳкам иккинчи тележкага илдам етиб келди-да, экранчага қараб, қаттиқ дарз кетган рельсни кўрди.

— Дарҳол диспетчерга хабар қил, — буюрди у Қодирга ва қўшиб қўйди:— Дистанциядан тезда ремонтчилар бригадаси келсин, рельсни алмаштириш керак.

Кўп ўтмай, ремонтчилар бригадаси етиб келди. Рельс алмаштирилди.

Кечқурун Маҳкамнинг бригадаси қайтиб келганида, дистанциянинг бош инженери Анатолий Константинович Полешко уларни қизғин табриклади:

— Раҳмат, — деди Маҳкамнинг қўлини қисиб.

Аммо Маҳкамнинг ўйи бошқа ёқда эди. Шунинг учун ҳам у инженер сўзини тугатмасиданок сўради:

— Поезд анча кечикдими?

— Ярим соат. Юк поезди қўшни станцияда ярим соат кутиб турди. Аммо у графикдан чиқарилмади. Чунки станцияга муддатидан олдин етиб келган экан...

Маҳкам темир йўл четидан борар экан, ўзи эрта билан дистанция бошлиғига айтган сўзларини эслади-да, тўхтаб қолди. Бугунги ҳодиса, айниқса поезднинг ярим соат кечикиши уни бироз ачинтиарди.

«Мен бошлиққа йигитларимиз зийрак, деб ишонтирган эдим. Лекин ўзим ҳам жиддий нуқсонни сезмай қолибман-ку!».

Тўғри, бунда Маҳкам айбдор эмас. Чунки унинг тележкасидаги дефектоскоп рельсларни кўндалангига эмас, узунасига текширади. Лекин...

Шу вақт пўлат излардан поезд ўта бошлади. Битта «ТЭ-3» тепловозининг ўзи қатор-қатор вагонларни эргаштириб борар, пўлат карвон гулдираб ўтар эди.

Бирдан Маҳкамнинг хаёлига бир фикр келиб қолди. Гўё булутли осмонда чақмоқ яраклагандек бўлди. Ахир, иккала дефектоскопни битта тележкага ўрнатиб, бир кишининг бошқаришини таъминлаш мумкин-ку! Бунда ҳам электр энергияси тежалади, ҳам дефектоскопчи механикнинг иши енгиллашади...

Лекин биргина чақмоқ осмонни бутунлай ёритиб юбора олмайди. Худди шу каби Маҳкамнинг бу фикри кетидан ҳам «лекини» чиқиб қолди: дефектоскопларни бир тележкага ўрнатиш мумкин, лекин уларнинг ҳар иккаласи икки хил ишни бажаради-ку, яъни бири рельсни узунасига, бири кўндалангига текширади.

Демак, уларнинг ҳар иккаласини ишлатиш учун аввалги миқдорда энергия керак. Бундан ташқари, механиклар бригадаси ҳам бир тележкада ишлаши қийин...

Дефектоскопларни галма-галдан ишлайдиган қилиш мумкин эмасмикан? Яъни изнинг уланган жойи келганда кўндаланг дефектоскоп, бошқа ерларда эса узунасига текширувчи дефектоскоп ишлайди...

Маҳкам ўз таклифини яхшилаб ишлаб чиқди. Дистанция техника бўлими бу таклифни қувватлади. Янги дефектоскопда электр энергияси ҳам, ишчи кучи ҳам, тележка ҳам икки марта кам талаб қилинадиган бўлди. Йилига 50 минг сўмга яқин фойда келтирадиган бу таклиф Маҳкамнинг биринчи ҳам, охирги ҳам таклифи эмас.

Маҳкам ҳозир ўзининг 26-рационализаторлик таклифи устида ишлаётир. У ўз корхонасининг тадбирли разведкачиси. Дистанциянинг ўзи ҳам келажак разведкачиси номини олишга курашаётир. Бу йил дистанция коллективи 45 километр масофадаги пўлат изларни кўтарма ремонт қилиши, 35 километр масофадаги яроқсиз рельсларни алмаштириши, камида 15 та рационализаторлик таклифини амалга ошириши керак. Булар орасида моҳир рационализатор Маҳкам Ережеповнинг янги типдаги конденсатор батареясини яратиш таклифи ҳам бор.

Ў. ҲОШИМОВ.

ПРОПАГАНДИСТ КАДРЛАРНИ МЕҲР БИЛАН ТАРБИЯЛАЙЛИК

Пропагандист кадрларни танлаш, тарбиялаш ва уларга таълим бериш партия ташкилотларининг фаолиятида ҳамиша катта ўрин тутиб келди. Партия пропагандасига нисбатан талаб ўсган ва унинг доираси кенгайган ҳозирги шароитда бу иш айниқса муҳим аҳамиятга эгадир.

Партия идеология ишларининг таъсирчанлигини оширишни, унинг турмуш билан, коммунистик қурилиш тажрибаси билан алоқасини мустаҳкамлашни биринчи даражали вазифа қилиб қўяётган бир шароитда, совет кишиларининг маданий савияси ва ғоявий эҳтиёжлари, уларнинг коммунистик онглилиги ва меҳнат активлиги кун сайин ўсаётган бир пайтда **партия пропагандистларига, улар билан ишлашни ташкил этиш ва бу ишнинг мазмунини яхшилашда жуда юксак талаблар қўймоқда.** Пропагандист назарияни ҳам, ишлаб чиқаришнинг конкрет экономикасини ҳам яхши билиши, назарий қоидаларни меҳнаткашлар коллективларининг амалий ишлари билан узвий боғлай билиши, омманинг моҳир тарбиячиси ва ташкилотчиси, корхоналарнинг, колхоз ва совхозларнинг хўжалик-сиёсий вазифаларини амалга ошириш учун актив курашчи бўлиши зарур.

Партия пропагандаси доирасининг кенгайиши, юз минглаб янги кишиларнинг пропагандистликка тортилиши ҳам пропагандист кадрлар билан ишлашни астойдил яхшилашни талаб қилаяпти.

Идеология ишларининг роли бинобарин, пропагандист кадрларнинг роли, уларни тарбиялаш ва ўқитиш партиянинг навбатдаги XXII съезди ва КПССнинг янги программаси қабул қилиниши муносабати билан тағин ҳам ўсади. Съезд ҳужжатларини кенг оммага тушунтириш, меҳнаткашларни коммунистик жамият қурилишининг улуғвор программасини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар қилиш соҳасида пропагандистлар зиммасига миқёси ва аҳамияти жиҳатидан жуда катта вазифалар юклатилади.

КПСС Марказий Комитети шунинг учун ҳам 1961 йил 5 майда «Пропагандист кадрлар танлаш ва тайёрлашни яхшилаш тадбирлари тўғрисида» деб чиқарган қарорида **ҳозирги шароитда пропагандистларни танлаш, ўқитиш ва тарбиялаш ишини тубдан яхшилаш бутун идеология ишларини янада юксалтиришнинг муҳим шарти** эканлигини таъкидлаб ўтди.

КПСС Марказий Комитети партия ташкилотлари кейинги йилларда пропагандист кадрларни танлаш ва тарбиялаш соҳасида катта иш қилганликларини қайд қилиш билан бирга партия фаолиятининг бу участкасидаги жиддий камчиликларни ҳам кўрсатиб берди.

Пропагандистларни т а н л а ш, тарбиялаш ҳамда ўқитиш идеология ишларининг тобора ўсиб бораётган талабларидан ва энг муҳим вазифаларидан ҳамон йўл қўйиб бўлмайдиган даражада орқада қолмоқдаки, бу меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга халал бермоқда. Бир қатор район ва областларда пропагандистлар омманинг ташкилотчиси ва тарбиячиси эканлигини менсимаслик ҳолларига ҳали ҳам барҳам берилмаган, партиянинг омма ўртасидаги идеология ишларининг муваффақияти кўп жиҳатдан пропагандист кадрларнинг состави ва уларнинг тайёргарлик савиясига боғлиқ эканлиги ҳисобга олинмаётир.

Айрим партия ташкилотлари сиёсий тўгараклар, назарий семинарлар, лекторийлар, техника прогресси университетлари ва пропаганданинг бошқа формалари сонини анча кўпайтирганлар-у, лекин булар учун малакали пропагандистлар танлаш ҳақида ғамхўрлик қилмай қўйганлар, ғоявий-тарбиявий ишни етарли тайёргарлиги бўлмаган, кўпинча эса назарий жиҳатдан чаласавод кишиларга ишониб топшириб қўйганлар.

Пропагандист кадрларни тарбиялашда жиддий камчиликларга йўл қўйилаётир. Айрим бошланғич партия ташкилотлари, район ва шаҳар партия комитетлари ҳар бир пропагандистнинг ўз фаолияти муҳимлигини, катта ижтимоий аҳамиятга эга эканлигини чуқур тушуниши, топширилган ишга масъулият сезиш ҳиссиётига эга бўлиши тўғрисида мутлақо кам ғамхўрлик қилмоқдалар. Яхши пропагандистларни маънавий рағбатлантиришнинг хилма-хил формалари ҳали ҳам дадиллик билан қўлланилмаётир, илғор пропагандистлар тажрибаси суст оммалаштирилаётир.

Пропагандист кадрлар билан ишлашдаги асосий камчилик шундан иборатки, пропагандист кадрларнинг янги контингентини назарий ва методик жиҳатдан ҳозирги замон талабларига жавоб берадиган даражада энг самарали тайёрлаш системаси йўқ. Штатсиз пропагандистлар билан ишлашнинг ҳозирги мавжуд системаси ғоявий-тарбиявий ишлар нисбатан тор доирадаги кишиларга мўлжаллаб олиб бориладиган, пропагандист кадрлар состави маълум даражада стабил бўлган шароитда вужудга келган эди. Бу система асосан ишлаб турган пропагандистлар малакасини ошириш билангина чекланади. Ғоявий-тарбиявий ишлар тобора кенг авж олаётган, ҳар йили пропагандистлар сафига кўплаб янги кишилар қўшилаётган ҳозирги шароитда, афтидан бундай система ўсиб бораётган талабларни қондира олмайди.

Ҳозирги пайтда ишлаб турган пропагандистларнинг малакасини ошириш соҳасида ҳам катта камчиликларга йўл қўйилаётир. Баъзи пропагандистлар курслари ва семинарлари табақалаштирилган ҳолда ўтказилмайди, улар ғоявий-назарий ва методик жиҳатдан паст савияда ўтказилаётир, тингловчилар зарур билим ва малака ололмаётирлар. Бу курс ва семинарларда тўгараклар ва семинарлар раҳбарларини, лекторлар ва консультантларни энг асосий нарсага — назарияни амалий вазифалар билан қандай боғлашга яхши ўргатмаётирлар, маҳаллий материллар билан, конкрет иқтисодий билим ва ишлаб чиқаришнинг илғор тажрибалари билан мустаҳкам қуроллантирмаётирлар.

Пропагандист кадрларни танлаш ва уларга таълим бериш соҳасида катта камчиликларга йўл қўйилаётганлиги туфайли, кўп ҳолларда сиёсий машғулотлар, назарий семинар ва конференциялар, доклад ва лекциялар, оммавий пропагандистик тадбирлар расмият учун ўтказилаётир, улар тингловчиларга амалий фаолият учун зарур бўладиган билим бермаётир ва шу сабабли хўжаликни яхшилашга ҳамда кишиларни коммунистик руҳда тарбиялашга яхши ёрдами тегмаётир.

КПСС Марказий Комитети «Пропагандист кадрлар танлаш ва тайёрлашни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида партия ташкилотларининг пропагандист кадрлар билан ишлашни тубдан яхшилашининг конкрет йўлларини кўрсатди, пропагандистларни тарбиялаш ва уларнинг малакасини оширишнинг ҳозирги замон талабларига тўла жавоб берадиган мукаммал системасини белгилаб берди. КПСС Марказий Комитетининг мазкур қарорида белгиланган кўрсатмаларни амалга ошириш партия ташкилотлари ва комитетлари фаолиятида ҳозирги пайтда муҳим ўрин тутмоғи лозим.

Асосий эътиборни қайси масалаларга қаратмоқ керак, асосий кучни қандай вазифаларни бажаришга сафарбар этмоқ зарур?

Даставвал пропагандистларни **танлаш ва тарбиялашни** яхшилашга эътибор бермоқ керак. Пропагандистларни танлаш ва тарбиялашдек кенг миқёсдаги ва пухта ўйлашни талаб этадиган ишга ҳамиша, айниқса партия ташкилотлари сиёсий маориф системасида янги ўқув йилига тайёргарликни кучайтираётган ҳозирги пайтда, катта эътибор бериш керак. Сиёсий маориф системасининг ҳамма шохобчаларида КПСС XXII съезди материаллари ва партиянинг янги программаси ўрганилади. Шуни таъминлаш керакки, ҳар бир сиёсий тўгарак ва назарий семинарга, лекторларга ва бошқа пропагандистик ишларга бошчилик қилувчилар яхши тайёрланган, обрў-эътиборли, большевикча ишончи комил ва қатъиятли, назарий қоидаларни амалий вазифалар билан ижодий боғлай оладиган, партия сиёсатини амалга оширишга, оммани коммунизм руҳида тарбиялаш ва уни хўжалик ҳамда сиёсий вазифаларни бажаришга сафарбар эта олишга қодир кишилар бўлсин.

Пропагандистликка партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик раҳбар ходимларининг шахсан актив иштирок этишини таъминлаш жуда муҳимдир. Буни ғоявий-сиёсий ишлар савиясини оширишнинг энг таъсирли йўли, раҳбарларни ҳам тарбиялашнинг яхши мактаби деб қарамоқ керак.

Партия пропагандасининг ҳамма формаларини ривожлантиришни ҳисобга олиб, **янги пропагандист кадрлар резервини тайёрлаш** тадбирлари пропагандистлар билан ишлашда ҳозир асосий ўринда турмоғи керак. Ҳар бир партия ташкилоти ва ҳар бир партия комитети мавжуд имкониятларни реал аниқлаб, эҳтиёжни пухта билиб олиши ва шундан сўнг керагича пропагандист кадрлар тайёрлашнинг перспектив планини ишлаб чиқиши ҳамда бу планни амалга оширишга дарҳол киришиши зарур.

Марксизм-ленинизм кечки университетлари ишини қайта қуриш, улар зиммасига пропагандист кадрлар тайёрлаш вазифасини ҳам юклаш керак. Шу мақсадда кечки университетларга ўқишни тамомлаб чиққанидан кейин муваффақиятли пропагандистлик қилиб кетадиган тингловчиларни тортиш керак. Университетларда пропагандистлик тажрибаси ва методикасини ўргатадиган махсус курс киритилиши зарур. Марксизм-ленинизм кечки университетларида факультетлар ташкил этаётганда ҳам пропагандист кадрларга эҳтиёжни ҳисобга олиш керак. Афтидан ҳозир фақат тарих, фалсафа ва экономика факультетларини ташкил этиш билан чекланиш кифоя қилмайди. Масалан, Москва шаҳар, Ленинград, Олмаота область партия комитетлари ва бошқа баъзи партия комитетлари университетларда бошланғич экономика мактаблари ва тўгаракларри, ишлаб чиқаришнинг конкрет экономикасини ўрганиш тўгараклари ва семинарлари учун раҳбарлар тайёрлайдиган конкрет экономика факультетлари ташкил этиб жуда тўғри иш қилдилар. Атеизм, этика, эстетика, халқаро муносабат, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати факультетлари ва бошқа шу сингари факультетлар ҳам пропагандист кадрлар тайёрлашда катта аҳамиятга эгадир.

Шаҳарларда янги пропагандистлар резервини тайёрлашда шаҳар партия комитетлари, шаҳарлардаги район партия комитетлари, йирик корхоналар партия комитетлари ҳузурида ташкил этиладиган **ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқийдиган бир йиллик курслар** катта роль ўйнайди. Бундай курсларда кўплаб малакали пропагандистлар тайёрлаш мумкин. Тўпланган тажриба шуни кўрсатадики, шаҳар пропагандистларининг бир йиллик курсларида сентябрь-май ойлари мобайнида машғулотларни ҳафтасига 2—3 соатдан ўтказиш керак.

Қишлоқлар учун янги пропагандистлар резервини республика, ўлка, область бир йиллик **сиртқи курсларида** тайёрлаш мақсадга мувофиқдир. Бу курсларда ўқитиш муайян программага биноан тингловчиларнинг мустақил шуғулланиши асосида олиб борилиши, районлар марказида ҳар ойда семинар-консультация ўтказилиши, йил давомида республика, ўлка, область марказларида 10—15 кунлик сессия ўтказилиши керак. Москва, Львов, Воронеж ва бошқа бир қанча областлар тўплаган тажриба шуни тасдиқлаётирки, сиртқи курслар системаси шу пайтгача амалда бўлган қишлоқ пропагандистларининг эпизодик курсларига нисбатан шубҳасиз бир қанча устунликларга эга. Пропагандистларнинг область, ўлка, республика сессиялари қатнашчиларининг китоб устида системали мустақил ишлашлари, шунингдек районларда вақти-вақти билан ўтказилиб туриладиган семинар-консультациялар билан тўлдирилади ва мустаҳкамланади. Булар эса сессия ишини самарали уюштириш имкониятини беради. Сессияда асосий эътиборни энг муҳим масалалар юзасидан лекциялар ўқишга, консультациялар, семинар машғулотлари, ижодий мунозаралар ва имтихонлар ўтказишга имконият туғилади.

Москва, Ленинград, Украина, Ўзбекистон, Латвия, Молдавия ҳамда кўпгина бошқа республика ва область партия ташкилотларининг тажрибалари шаҳар пропагандистларининг бир йиллик курслари ҳамда қишлоқ пропагандистларининг сиртқи курсларининг таянч базаси сифатида марксизм-ленинизм кечки университетлари ва сиёсий маориф уйлари билан бир қаторда партия мактабларидан, олий ўқув юртларидан, СССР ва иттифоқчи республикалар фанлар академияларининг институтларидан ҳам фойдаланиш мумкинлигини яққол тасдиқлаб турибди.

КПСС Марказий Комитети ўз қарорида иттифоқчи республикалар партия Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари ҳамда бошланғич партия ташкилотлари зиммасига ҳозирги пайтда ишлаб турган **пропагандистларнинг малакасини ошириш юзасидан** қатор тадбирлар кўриш вазифасини юклади. Биринчи навбатда район ва шаҳар

БУТУН КУЧ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШГА ҚАРАТИЛСИН!

Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг 5-бўлимида дала маликаси ҳисобланган маккажўхорини парвариш қилишга жиддий эътибор берилаётир. Шу сабабли далаларни ям-яшил квадратлар қоплади. Суратда: мазкур бўлимда маккажўхори парвариш қилинаяпти.

А. Абалян фотоси.

ДАЛА ИШЛАРИ КОМПЛЕКС ОЛИБ БОРИЛАЁТИР

«Красная заря» колхози Гулистон районидаги энг йирик пахтакор хўжаликлардан бири ҳисобланади. Артель аъзолари бу йил 1810 гектар ерга чигит экхан эдилар. Шу кунларда кенг майдонларда яшил квадратлар кўзга ташланиб қолди.

Колхозда шу кеча-кундузда дала ишлари комплекс олиб борилаётир. Ўсимлик вақти-вақтида озиқлантирилиб, қониб сув ичаётир. Артель аъзоларининг дастлабки кунлардаги ғайрат-шижоати уларнинг, ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил оламиз, деган ваъдалари шараф билан бажарилишидан далолат беради.

Э. ХУДОЙҚУЛОВ.

Меҳнат авжида

Далаларда кун сайин иш қизгин бормоқда. Ҳали яқиндагина экишда қатнашган механизаторлар эндиликда ўз агрегатлари билан ғўза қатор ораларига ишлов бермоқдалар.

Мана, колхознинг ўртоқ Пирмамат Асқаров бошлиқ бригадаси карталари. Азаматларнинг фидокорона меҳнат қилганликлари кўриниб турибди. Ер экишга сифатли тайёрланганлиги, чигит ўз вақтида экилганлиги туфайли қийғос униб чиқибди. Бригада аъзолари карта четлари, дала бурчакларини ҳам ҳайдаб, тўла гектарни таъминладилар.

— Каторлар билиниб, чигит униб чиқиши биланоқ ғўза парваришини бошлаб юбордик, — дейди бригадир Пирмамат ака, — ҳозирги кунларнинг ҳар бир соати ғанимат. Агар шу кунларда тер тўкиб ишлаб, кўчатимизни бутлаб олсак, марра бизники. Бригада аъзоларимизнинг бутун диққат-эътибори шунга қаратилган.

Колхознинг София Йўлдошева бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасида ҳам иш қизғин. Бу бригадага 63 гектар ер ажратиб берилган. Етти азамат шу ерларга 60x60 схемасида квадрат-уялаб чигит экдилар. Улар ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар.

Янгийўл районидаги «XXI партсъезд» колхозининг аъзолари ана шундай меҳнат қилишяпти.

Т. ИМОМОВ.

ДАДИЛ ҚАДАМ

Холиқул ака қишлоқ Совети биносидан тажанг бўлиб чиқди. У кўп ҳаёлга ботиб, уйига қандай тез етиб қолганини ҳам билмай қолди.

— Абдураҳмонга ҳам ҳайронман, — деди у ўзига-ўзи, — қачон қарама кўчаларга дарахт ўтқазинглар дегани-деган-у, лекин мевали дарахтларни кўпайтириш ҳақида лом-мим демайди. Ахир, қишлоқ Советининг раиси бу билан ҳам шуғулланса, ҳақи кетмайди-ку.

Холиқул ака ариғдан ўтиб, атрофга бир назар ташлади-да, яна ўзича ўйлай бошлади:

— Қишлоғимиз аҳолиси бир-бири билан аҳил. Хайрли ишга буюрсанг қиладиган халқ. Авваллари 350 гектар ерга чигит экардик. Энди 1500 гектар пахта майдонимиз бор. Тўқайзор ҳисобига шоликор еримизни янада кўпайтириш лозим.

Қишлоғимиз аҳолиси ўтроқ бўлишига қарамай, ҳали ҳам бир тузуккина боғимиз йўқ. Ёзда ҳам, қишда ҳам мевани шаҳардан ташиймиз. Бизда шуни етиштириб бўлмайдими? Бўлади. Фақат қунт йўқ.

Холиқул ака шу ерда туғилиб ўсди. Сочи оқарди. 20 йилдан бери пахтачилик бригадасига бошчилик қилди. Энди сабзавот-полизчилик бригадасини бошқармоқда. Лекин Холиқул ака шу вақт ичида бундай фикрни ҳаёлига келтирмагани учун афсусланди.

Кечқурун бригадир колхоз идорасига келди. Ўз фикрини активларга айтди. Раисга тушунтирди.

— Биз, — деди у, — эртадан-кечгача шудгорда юраверамиз-ку, лекин ободончиликка, айниқса қишлоқни боғзорга айлантиришга аҳамият бермаяпмиз. Ҳали ҳам кеч эмас. Менимча, шу Қиёт тепалигини обод қилсак ёмон бўлмайди. Қўлимдан келганича меҳнатимни аямайман. Ҳисса қўшаман.

Бу фикр правлениенинг навбатдаги йиғилишида кўпчиликка маъқул тушди. Раис Расулжон ака бригадирга ёрдам бермоқчи бўлди.

Эртасига бригадир агроном Йўлдош Муллажонов билан биргаликда ишга киришди. Жар ёқасидаги 40 гектарлик майдон яна кўздан кечирилди. Харажатлар ҳисоблаб чиқилди. Иш бригадир айтгандек қилинса, чакки бўлмайди. Колхозчилар катта фойда қиладилар. Дастлабки ҳисобларга қараганда, бир йилнинг ўзида, харажатга нисбатан даромад уч баравар кўп бўлади.

Колхозчилар Қиёт тепалигини боғзорга айлантиришга аҳд қилдилар. Бу ишда, катта-кичикнинг, колхозчи ва боғбоннинг ҳиссаси бўлди. 11 та бригада аъзолари меҳнат қилдилар. Оталиқдаги ташкилотларнинг ишчи ва хизматчилари ҳам бу ишдан четда қолишмади. Бекободдаги машина-экскаватор станцияси, пахта тозалаш заводи коллективларининг вакиллари ўнқир-чўнқирларни текислашда, ариқ олишда ва бошқа ишларда жонбозлик қилдилар. Фарғоналик боғбонлар олма, шафтоли кўчатларидан ёрдам беришди.

Тепаликда иш шундай уюшқоқлик билан ташкил этилди-ки, асти қўйберасиз. Ҳамма кўчат квадрат шаклида ўтқазилди. Аввал олма, унинг ўрталарига эса шафтоли кўчатлари ўтқазилди. Бу ерда сув танқислиги ҳам сезилмади. Хуллас, ҳар бир кўчатнинг яхши тутиб кетиши учун барча чоралар кўрилди.

Қиётликларнинг бу иши қўшни колхозчиларни хурсанд қилди. Дзержинский номли қишлоқ хўжалик артелининг мичуринчи боғбони, пенсионер Жўра ота бу ерга келиб турибди. У ўзининг кўп йиллик тажрибасини ўртоқлашмоқда.

— Биз, — дейди раис, — бригадир Холиқул ака Қурбоновнинг ишидан хурсандмиз. У аҳолини мўл сабзавот, полиз ва мева билан таъминлашга дадил қадам ташлади. Правление унинг талаб ва истакларини тўла қондириш учун ҳаракат қилаяпти. Механизмлар ёрдамида боғнинг ариқлари олинди. Янги боғ насос ёрдамида суғорилиб турибди. Боғбонлар ҳарбир ниҳолни меҳр билан парвариш қилиб, тезроқ ҳосилга киришига ҳаракат қилмоқдалар.

Яқин вақт ичида қиётликлар олма, анор, узум ва шафтоли учун 20-30 километр узоқликдаги бозорга бормайдилар. Бундай меваларнинг ҳаммаси шу ернинг ўзида етиштирилади. Машина-машина мевалар металлурглар, цементчиларга ҳам юборилади.

Ишларингизга янги мувваффақиятлар тилаймиз, қиётлик боғбонлар!

М. ҒОЗИЕВ,
Бекобод район, Қиёт қишлоқ Советидаги «Победа» колхози.

БАҒДОДЛИК ПИЛЛАЧИЛАРДАН ЎРНАК ОЛАЙЛИК!

БЕЛЛАШГАНЛАР

ОҚҚЎРҒОН, (ўз мухбиримиздан). Бугун Гулсуной опанинг қувончи бир жаҳон. У ҳар кунгидан барвақт уйғониб, деразани ланг очиб юборди. Тонгнинг майин шабадаси унинг юзкўзларига келиб урилди. Тўйиб-тўйиб нафас олди баҳор тонгининг бу қадар шаффоф ҳавосидан. Ахир қувонмай бўладими!

Пилладан юқори ҳосил олганлиги учун 1959 йилда Москвадаги Бутуниттифоқ халқ хўжалик ютуқлари виставкасини бориб кўришга муваффақ бўлган бу илғор аёл бу йил ҳам кўпчиликнинг олдида берган сўзининг устидан чиқди. Сталин номли колхознинг Гулсун Қўчқорова бошлиқ бу звеноси бир қути ипак қуртидан 125 килограммга етказиб пилла топширди. Унинг мусобақадоши Н. Мирпоччаева ҳам бўш келмади. Ҳар қутисидан 122 килограммга етказиб пилла топширишга муваффақ бўлди. Беллашганлар ўз сўзларининг устидан чиқдилар.

Районда бу каби юқори ҳосилли пиллачилик звеноларини жуда кўплаб учратиш мумкин. Ворошилов номли колхоздан Санобар Қўчқорова, «Озод» колхозидан Розия Умарова... уларнинг ҳаммасини санаб бўлармиди!

Икки колхоз пиллачиларининг муваффақияти

КАЛИНИН. (Телефон орқали олинди). Райондаги «Ленинизм» колхозининг пиллачилари баҳорги қурт боқишни агротехника қондаларига мувофиқ ташкил қилдилар. Натижада колхоз районда биринчи бўлиб 17 майда пилла топшириш планини муваффақиятли бажарди. Ҳар қути қурт уруғидан 57 килограммдан пилла олинди.

Тажрибали пиллачилар, айниқса, катта муваффақиятга эришдилар. Ўртоқ З. Қосимова бошлиқ бригада пиллачилари 11 қути уруғнинг ҳар қутисидан 70 килограммдан пилла топшириб, социалистик мажбуриятини бажарди. Звено бошлиғи О. Жалолиддинова 3,5 қути уруғнинг ҳар қутисидан пландаги 59,5 ўрнига 88 килограммдан, звено бошлиғи К. Юсупова 77 килограммдан пилла топшириб бошқаларга намуна бўлдилар.

Боғдодлик пиллачилардан ўрнак олган генерал С. Раҳимов номли колхознинг моҳир пиллачилари ҳам меҳнат ғалабасига эришдилар. Колхоз 118 қути ипак қурти боқиб, 6,5 тонна пилла топширди. План 106 процент адо этилди. Ўртоқ Н. Халилова ҳар қути қурт уруғидан 110 килограммдан, Р. Собирова, Р. Сайфутдинова ўртоқлар 90—92 килограммдан пилла топширдилар. Ҳар икки колхозда ҳам мажбурият ҳисобига пилла топшириш давом этмоқда.

Колхозимизнинг олияхонлари

Доно опа Каримованинг яхши хислати бор: бир ишга бел боғладими, уни охиригача етказмагунча тиним билмайди. У қарийб 20 йилдан буён пилла қурти боқиб келяпти. Ўтган йили ҳар қути қурт уруғидан 110 килограмм пилла етиштирган эди. Бу йилги аҳди янада бошқача: 130 килограммни мўлжаллаган эди. Доно опа ўз зиммасига олган мажбуриятини шараф билан бажарди.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозида Доно опанинг кўплаб шогирдлари бор. Карамат Жўраева, Ҳурлихон Тўраева ва Анорхон Элчиева каби пиллачилар Доно опадан миннатдорлар. Чунки ипак қуртини парвариш қилишда, ундан юқори ҳосил етиштиришда Доно опа уларга кўп нарсалар ўргатди. Бизнинг ҳам ўз олияхонларимиз бор, дейишади бу ердагилар. Ҳа, бу пиллачилар чиндан ҳам колхознинг олияхонлари ҳисобланади.

М. КАРИМОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 18 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Ҳаммаси	Бир кунлик ўсиш
Оққўрғон	42,5	15,1
Оржоникидзе	41,9	10,3
Калинин	38,5	10,3
Сирдарё	31,5	11,8
Бекобод	29,1	5,4
Чиноз	23,6	9,8
Пискент	14,8	7,4
Қуйи Чирчиқ	12,6	5,6
Ўрта Чирчиқ	12,5	3,8
Янгиер	12,0	1,9
Гулистон	9,5	4,2
Янгийўл	7,8	4,0
Юқори Чирчиқ	5,1	2,3
Бўка	4,4	2,9
Оҳангарон	—	—
Бўстонлиқ	—	—

партия комитетлари, йирик бошланғич партия ташкилотлари ҳузуридаги пропагандистларнинг доимий семинарлари ишини ташкилий ва ғоявий жиҳатдан яхшилаш зарур. Бундай семинарларнинг асосий вазифаси пропагандистларни навбатдаги машғулотларга тайёрлашдан иборат деб ҳисоблаш керак. Тажриба шуни кўрсатаётирки, доимий ишлайдиган семинарларда машғулотларни ойига бир марта бир ёки икки кун мобайнида ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Ҳамма жойда мунтазам равишда йилига камида икки марта район ва шаҳар партия комитетлари ҳамда йирик бошланғич партия ташкилоти лекторлик группаларининг ва пропагандистлар доимий семинарининг раҳбарлари учун область, ўлка, республика миқёсида семинарлар ўтказиб туриш керак. Бундай семинарларнинг асосий мазмуни КПСС сиёсати ва назариянинг энг муҳим масалаларини, пропагандистик иш тажрибаси ва методикасини ижодий муҳокама қилишдан иборат бўлмоғи лозим.

Пропагандистларга ёрдам сифатида мунтазам равишда назарий ва методик конференциялар, актуал назарий, сиёсий ҳамда хўжалик масалалари юзасидан лекциялар, иш тажрибасини ўртоқлашиш бўйича кенгашлар, виставкаларга, саноат корхоналарига, колхоз ва совхозларга экскурсиялар уюштириб туриш керак.

КПСС Марказий Комитети партия аппаратининг штатли пропагандист ходимларининг малакасини ошириш мақсадида область, ўлка партия комитетлари ва иттифоқчи республикалар партия Марказий Комитетлари ҳузурида қисқа муддатли кенгаш-семинарлар ўтказиш билан бирга КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактаби ва Ижтимоий фанлар академиясида республика, ўлка, область ва йирик шаҳар партия комитетларининг пропагандист ходимлари ҳамда матбуот ходимлари учун курс ташкил этишни лозим деб топди. Маҳаллий Олий партия мактабларида район звеносидаги партия комитетлари ва матбуот ходимлари учун областлараро пропагандист ходимлар курслари ташкил этилади.

КПСС Марказий Комитетининг «Пропагандист кадрлар танлаш ва тайёрлашни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида ҳозирги замон шароитида пропагандистлар семинарлари ва курслари ишининг мазмунига қўйиладиган талаблар аниқ ифодаланган.

Бу семинарлар ва курсларнинг энг асосий иши — пропагандистларни назарияни меҳнаткашларнинг коммунистик қурилиш программасини амалга ошириш учун курашининг амалий вазифалари билан узвий боғлашга, марксча-ленинча таълимотнинг илҳомлантирувчи ва сафарбар этувчи қудратли кучидан тўла фойдаланишга, ғоявий-тарбиявий ишларнинг таъсирчанлигини муттасил ошириб боришга, бу ишларни мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш ҳамда совет кишиларини коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашнинг янада актив омилига айлантиришга ўргатишдан иборатдир. Курс ва семинарларда пропагандистларни маҳаллий материаллар, конкрет экономика билимлари, ишлаб чиқаришнинг илғор тажрибалари билан қуроллантириш керак.

Ҳар бир пропагандистнинг энг муҳим назарий ҳамда сиёсий проблемаларни яхши билишига, меҳнаткашларни қизиқтираётган масалаларга мукаммал жавоб бера оладиган бўлишига, ўз фикрларини қийналмай исботлайоладиган, уқтира оладиган бўлиши, марксизм-ленинизмнинг софлиги учун актив курашадиган бўлишига эришиш учун пропагандистлар курслари ва семинарлари ишида назариянинг, КПСС сиёсати ва тарихининг энг асосий масалаларини чуқур ижодий ўрганиш муҳим ўринни эгаллаши керак.

Пропагандистларни методик жиҳатдан тайёрлашни яхшиламоқ, уларнинг маҳоратини оширмоқ, тушунтириш ишларини ёрқин, тушунарли ва жўшқин олиб бориш малакаларини ўстириш жуда муҳимдир.

Пропагандистлар билан ишлашни табақалаштириб олиб бориш, бунда уларнинг ихтисосини, тайёргарлик даражаси ва тажрибасини ҳисобга олиш керак; ижодий мунозара, дискуссия, назарий ҳамда методик конференция, семинар ва бошқа шу сингари пропагандистлар билан ишлашнинг энг актив формаларини ҳамма чоралар билан ривожлантириш керак.

Пропагандист кадрлар билан ишлашда сиёсий маориф уйлари ва кабинетларининг ролини ошириш керак. Пропагандист кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишда партия комитетлари лекторлик группаларининг ролини ошириш ҳам муҳим вазифадир. Партия комитетларининг лекторлари сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари билан мустаҳкам алоқада иш олиб боришлари, пропагандистлар учун марксизм-ленинизм назарияси ва КПСС сиёсатининг актуал проблемалари, шунингдек партия пропагандаси методикасининг энг муҳим масалалари ҳақида мунтазам равишда юқори савияли лекциялар ўқиб, консультациялар ўтказиб туришлари керак.

Пропагандист кадрларни тарбиялаш ва уларга таълим беришда матбуот, радио ва телевидениенинг, даставвал марказий партия газеталари ва журналларининг ролини ҳамма чоралар билан ошириш — партия ташкилотларининг бурчидир. Матбуотнинг энг шарафли бурчи — пропагандистларга ёрдам тариқасида актуал назарий ва сиёсий темалардаги материалларни мунтазам чиқариб туришдан, шунингдек пропагандистларнинг иш тажрибасини кенг ёритишдан иборатдир.

* * *

КПСС Марказий Комитети пропагандист кадрлар билан ишлаш масалалари тўғрисидаги ўз қарорида пропагандистларни танлаш, тарбиялаш ва уларни ўқитишнинг кенг программасини белгилаб, шу билан бирга барча зарур шароитларни яратиб берди. Эндиликда гап маҳаллий партия ташкилотлари ва комитетларнинг конкрет мақсадга изчил йўналтирилган ташкилий ишларида қолди. Шубҳа йўқки, КПСС Марказий Комитетининг идеология масалалари юзасидан чиқарган янги муҳим ҳужжати билан қуролланган партия ташкилотлари партия пропагандасини, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтириш соҳасида янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар.

(«ПРАВДА»дан).

Босилмаган хабарлар изидан

Қўпол бригадир

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг 17-бригадаси аъзолари редакцияга хат ёзиб, бригада бошлиғи Тўлаган Элчиевнинг дала ишларини ташкил қилолмаётгани, колхозчилар билан қўпол муомала қилиши, айрим хўжаликларнинг колхоздан кўчиб кетишга сабабчи бўлгани, ўзининг ва ошна-оғайниларининг оила аъзоларини дала ишларида иштирок қилдирмаслигидан шикоят қилган эдилар.

Редакция шикоят юзасидан қуйидаги жавобни олди:

«Хатда кўрсатилган фактлар текширишда тўла тасдиқланди. Тўлаган Элчиев бригада аъзоларининг умумий йиғилиши қарори билан вазифасидан олиб ташланди.

Ўрта Чирчиқ район ижроия комитетининг раиси Т. ОРТИҚХЎЖАЕВ».

ТЕКИНХЎРЛАРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси натижасида мамлакатимизнинг меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида янги, социалистик жамият барпо қилдилар ва авж олдириб юборилган коммунизм қурилишига киришдилар. Бизнинг мамлакатимизда кишининг киши томонидан эксплуатация қилиниши йўқотилган, бир хил кишиларнинг бошқалар меҳнати ҳисобига текинхўр бўлиб яшаши учун социал асос тугатилган. Совет Иттифоқида барча гражданларнинг меҳнат қилиш ҳуқуқини амалга оширишнинг реал имкониятлари вужудга келтирилди ва «Ишламаган тишламас» принципи эълон қилинди. Совет кишилари корхоналарда, қурилишларда, колхозларда, совхозларда муассасаларда баланд рух билан меҳнат қилмоқдалар, оилада ижтимоий фойдали ишларни бажармоқдалар, қонунларга онгли суратда риоя қилмоқдалар ва социалистик жамият қоидаларини бажармоқдалар.

Аммо, шаҳар ва қишлоқларда жамият учун зарарли текинхўрларча кун кўраётган ва ҳалол меҳнат қилишни истамаётган айрим шахслар ҳали ҳам бор. Бундай кишилар кўпинча номига ишга жойлашиб оладилар, амалда эса, меҳнат қилмасдан топилган даромад билан яшайдилар ва давлат ҳисобига, меҳнаткашлар ҳисобига бойлик тўплайдилар; булар меҳнатга қобилиятли бўлганлари ҳолда умуман ҳеч қаерда ишламайдилар, тақиқланган касблар билан, хусусий соҳибкорлик билан, чайқовчилик ва тиланчилик билан шуғулланадилар, шахсий автомашиналари, уй-жойлари, дача ва ер участкаларидан фойдаланиш йўли билан меҳнатсиз даромад тўплайдилар, ишчи кучларни ёллаб ишлатадилар; меҳнат қилмай топилган пул билан машиналар сотиб оладилар, уй-жойлар, дачалар қурадилар, шу мақсадда ғайри-қонуний сотиб олинган бинокорлик материалларидан фойдаланадилар ва жамиятга зарарли ножўя ишлар қиладилар.

Колхозларда бундай шахслар колхозчилар учун белгиланган имтиёзлардан фойдаланадилар, ҳалол меҳнатдан бўйин товлайдилар, спиртли ичимликлар тайёрлаш билан шуғулланадилар, текинхўрлик билан кун кўрадилар, меҳнат интизомига путур етказадилар ва бу билан колхоз хўжалигига зарар етказадилар.

Совет жамиятида текинхўрлар ва бекорчилар бўлмаслиги керак. Жамият учун зарарли текинхўрларча кун кўрувчи, ижтимоий фойдали меҳнатдан атайин бош тортувчи шахслар бутун совет жамияти томонидан қораланмоқда. Бизнинг жамиятимизда текинхўрликни тамомила тугатганга қадар жамият учун зарарли текинхўр унсурларга қарши қатъий кураш олиб бориш, бундай шахсларга нисбатан тоқат қилиб бўлмайдиган ва уларни ҳамма қоралайдиган вазиятни вужудга келтириш зарур.

ИЖТИМОИЙ ФОЙДАЛИ МЕҲНАТДАН БЎЙИН ТОВЛОВЧИ ВА ЖАМИЯТ УЧУН ЗАРАРЛИ ТЕКИНХЎРЛАРЧА КУН КЎРУВЧИ ШАХСЛАРГА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Меҳнаткашларнинг жамият учун зарарли унсурларга қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги кўп истакларини эътиборга олиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Белгилаб қўйилсинки, балоғатга етган, меҳнатга қобилиятли бўлганлари ҳолда, Конституцияда ёзилган энг муҳим бурчини — ўз қобилиятига яраша ҳалол меҳнат қилиш бурчини бажаришни истамаётган, ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товлаётган, ер участкалари, автомашиналари, уй-жойларидан фойдаланиш орқасида меҳнатсиз даромад олаётган ёки жамият учун зарарли бўлиб, текинхўрларча кун кўришларига имкон берадиган ножўя ишларни қилаётган гражданлар район (шаҳар) халқ судининг қарорига мувофиқ махсус белгиланган жойларга икки йилдан тортиб беш йилгача кўчириб юборилади, уларнинг меҳнат қилмай топган мол-мулклари мусодара қилинади ва улар кўчириб юборилган жойларида меҳнатга мажбуран жалб этилади.

Корхоналарда, давлат, жамоат муассасаларида номига ишлаётган ёки хўжа кўрсинга колхоз аъзолари бўлган ва ишчилар, колхозчилар ҳамда хизматчилар учун белгиланган имтиёз ва устунликлардан фойдаланган ҳолда, ҳақиқатда меҳнат интизомини бузаётган, хусусий соҳибкорлик билан шуғулланиб меҳнат қилмай топилган пул билан яшаётган ёки жамият учун зарарли бўлиб, текинхўрларча кун кўришлари учун имкон берувчи ножўя ишлар қилаётган шахслар ҳам район (шаҳар) халқ судининг қарорига, шунингдек, корхоналар, цехлар, муассасалар, ташкилотлар, колхоз ва колхоз бригадалари, меҳнаткашлар коллективлари томонидан чиқариладиган жамоат ҳукмига асосан белгиланадиган юқоридаги сингари таъсир кўрсатиш чораларига дучор қилинадилар.

Текинхўрларча кун кўрувчи шахс жамоат ташкилотлари ёки давлат органларининг огоҳлантиришига қарамай, улар белгилаган муддатда ҳалол меҳнат қилиб яшаш йўлига ўтмаган тақдирда, район (шаҳар) халқ суди бундай шахсни кўчириб юбориш тўғрисида қарор қабул қилади ёки шу тўғрида жамоатчилик ҳукми чиқарилади.

2. Район (шаҳар) халқ судининг ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товлайдиган ва жамият учун зарарли текинхўрлик билан кун кўрадиган шахсларга нисбатан чиқарган қарори қатъий қарор бўлиб, бу тўғрида шикоят бериш мумкин эмас.

Жамоатчиликнинг кўчириб юбориш тўғрисидаги ҳукми меҳнаткашлар депутатлари район (шаҳар) Совети ижроия комитети томонидан тасдиқланиши лозим. Ижроия комитетнинг қарори қатъий деб ҳисобланади.

3. Жамият учун зарарли текинхўрларча кун кўрувчи шахсларни аниқлаш ва унга тааллуқли бутун ҳолларни текшириш милиция ва прокуратура органлари томонидан улар ихтиёридаги материаллар бўйича, давлат ва жамоат ташкилотларининг ташаббуси ва гражданларнинг аризалари бўйича ўтказилади. Текшириш тамом бўлганидан кейин, шу тўғридаги материал прокурорнинг санкцияси билан район (шаҳар) халқ судига юборилади ёки меҳнаткашлар коллективининг қараб чиқиши учун юборилади.

4. Башарти, текинхўрларча кун кўрувчи шахс тўғрисидаги материалларни текшириш ва қараб чиқиш вақтида унинг ҳаракатларида жиноят белгилари аниқланадиган бўлса, бундай шахс тўғрисидаги иш прокуратура органларига юборилиши лозим.

5. Кўчириб юбориш тўғрисида район (шаҳар) халқ судининг қарори, шунингдек жамоатчилик ҳукмлари милиция органлари томонидан ижро этилади.

Кўчириб юборилган жойларида меҳнатдан бўйин товловчи шахслар милиция органларининг тақдимига мувофиқ, район (шаҳар) халқ суди томонидан тузатиш ишларига ҳукм қилинади ва маошларининг 10 проценти ушлаб қолинади, тузатиш ишларидан ҳам бўйин товлаган тақдирда, суд тузатиш ишларини Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг 27-моддасида кўзда тутилган тартибда озодликдан маҳрум этиш билан алмаштира олади. Тузатиш ишлари ёки озодликдан маҳрум этиш муддатини ўташ вақти кўчириб юбориш муддатига киритилмайди.

Кўчириб юборилган жойдан ёки йўлдан қочган кишилар Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг 167-моддасига мувофиқ жазоланадилар.

6. Кўчириб юборилган киши намунали хулқи ва меҳнатга виждонан муносабатда бўлиши билан тузалганлигини исбот қилган тақдирда, кўчиб борган муддатининг камида ярми ўтиши билан жамоат ташкилотларининг илтимосига кўра, кўчиб борган жойидаги район (шаҳар) халқ суди томонидан илгари яшаб турган жойдаги меҳнаткашлар депутатлари район (шаҳар) Совети ижроия комитетининг розилиги билан муддатидан илгари озод қилиниши мумкин.

7. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига шу Фармондан келиб чиқадиган зарур тадбирларни кўриш тўғрисида қарор қабул қилиш топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри.
1961 йил, 17 май.

ЎҚУВ ЙИЛИНИ ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК БИЛАН ЯКУНЛАЙЛИК!

Шу кунларда областдаги ҳамма мактабларда якунловчи машғулотлар ўтказилмоқда. Суратда: Тошкентдаги 22-мактабнинг физика-математика ўқитувчиси ўртоқ Ф. Расулев 10-синф ўқувчилари билан ўтган дарсни такрорламоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

МАКТАБ ВА ЗАВОД

Политехник таълим тўғрисида гап борганда, айрим ўқитувчилар мукаммал жиҳозланган таълим устахоналари мавжуд бўлса, ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини мактабнинг ўзида ўтказиши маъқул дейишади. Бу, бир томондан тўғри. Чунки, шундай мактаблар ҳам борки, улар ҳали ўзларининг оталик ташкилотларига эга эмас. Бинобарин, бу мактабларда ишлаб чиқариш практикасини бевосита у ёки бу корхонада ўтказиш имкони бўлмайди.

Бордию, тўла имконияти бўла туриб, ишлаб чиқариш таълими мактаб устахонасида олиб борилса, бу ҳам мақсадга мувофиқ эмас. Буни 105-мактабда очилган ишлаб чиқариш таълими синфларининг «Узбексельмаш» заводида ўтказган икки йиллик ишлаб чиқариш тажрибаси ҳам тўла исботлади.

Дастлаб, корхонада мактабнинг юқори синф ўқувчилари меҳнат таълимини олиб боришди. Орадан бир йил ўтгач, қуйи синфларда ҳам ишлаб чиқариш таълими группалари ташкил этилди. Натижада бу группа аъзолари ҳам корхона цехларида меҳнат кўникмаларини ҳосил қила бошладилар. Шуниси қувонарлики, ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини цехларда ўтказиб, корхона ишлаб чиқариши билан боғлиқ бўлган кўпгина процессларни озми-кўпми ўрганиб олдилар. Мана эндиликда ўқувчилар дастгоҳлар ёнида туриб, турли хил гайка ва болтларни бемалол ясаётирлар.

Ҳозир Усмонов, Рустамов, Куприянцев, Назарова каби ишчан ва аълочи ўқувчилар разрядга эга. Улар мактабни битиргач, етуклик аттестати билан тўғри «Узбексельмаш» заводига кириб ишлаш истагини билдирдилар.

Етуклик аттестати олиб, меҳнат қучоғига отланган ёшлар ҳам анчагина. Ҳозир уларнинг кўпи корхонанинг 8-цехида меҳнат завқини суришмоқда. Айниқса, Ф. Кулакова, В. Сорокина каби ўнга яқин қиз шу цехнинг фахри бўлиб қолди.

Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ҳақидаги Қонунга тўла амал қилаётган мактабимиз ўқитувчилар коллективи «Узбексельмаш» заводининг инженер-техник ходимлари билан ҳамкорликни кучайтириб, ёш авлоднинг меҳнатга бўлган муҳаббатини оширишда бундан буён ҳам фаол иш олиб боради.

В. АКБАРОВ,
Тошкентдаги 105-мактаб ўқитувчиси.

Ота-оналар комитети ёрдам қилди

Тошкентдаги 1-мактаб-интернатнинг ота-оналар комитети аъзолари 3-чоракда ўқувчиларнинг ўзлаштириш баҳоларини кўздан кечириб, айрим ўзлаштирмовчи 48 ўқувчи борлигини аниқлаган эдилар. Шунда улар ўқитувчилар коллективи билан кенгашиб шу ўқувчилар учун қўшимча дарс ўтиш зарур деб топдилар. Бу яхши натижа берди. Ҳозир у ўқувчилар ўзлаштирмаган фанларни яхши ўрганиб олдилар.

Я. МОРДУХАЕВ,
У. ҚОСИМОВА.

Муаллим синфга кирди

Қўнғироқ жаранглади. Мактаб ҳовлисида югуриб-елиб ўйнаётган болалар гур этиб синфларга киришди.

Икки қатор қилиб терилган парталарда илм-фан замонасининг эгалари, бахтиёр ўғил-қизлар ўтиришибди. Булар 9-синф ўқувчилари. Практикум ўқитувчиси Раимберди Жўраев ўтган машғулотларни такрорламоқда.

— Двигателда поршень, шатун, коленчат ўқи, поршень бармоқчаси, маховик ва туйнукча бўлади. Двигатель ишлаётганда сўриш такти бажарилади. Кейин поршень ёнилғини қисиб, 600 даражагача қиздиради, яъни қисиш такти бажарилади. Натижада ёнилғи ёниб, мотор ҳаракатга келади. Бу асосий такт, яъни иш тактидир. Двигатель ишлаётганда 4 та иш, яъни 4 та такт бажарилгани учун ҳам бундай двигателни 4 тактли двигатель дейдилар.

Ўқитувчи доска ёнига А. Абдухоликовани чақирди.

— Сиз айтингчи, маховикнинг вазифаси нима?

— Маховик коленчат ўқининг ҳаракатини нормаллаштириб туради. Агар двигателда маховик бўлмаса, вал силкиниб-силкиниб ҳаракат қилади. Натижада двигатель зарарланади.

— Тўғри, ўтиринг, поршень билан шатуннинг суратини ким кўрсатади?— ўқитувчи ўртага савол ташлади яна.

— Мана бу поршень. Буниси поршень бармоқчаси, мана бу эса шатунь,—дадил гапирарди, доска олдида деталлар суратини чизаётган ўқувчи Т. Қўшмонов.

— Яхши, энди автомашинанинг бошқа қисмлари, умуман поршень группалари ва уларнинг вазифалари, улар қандай металлардан ясалишларини ҳам айтаман. Қани, мана бу ёққа қаранглар...

Ўқувчилар муаллим айтган ҳар бир гапни эсда қолдиришга тиришар, у кўрсатган ҳар бир деталини, унинг вазифасини бекамукўст тушунишга интилар эдилар. Шу зайилда савол-жавоб бошланди.

Синфдаги ўқувчилар саволларга пухта жавоб қайтарар, гўё машинанинг ҳамма «сир»ини билиб олишга ошиқаётгандай бир-бирига гал бермай, жавобга қўл кўтаришарди. Бу дарс уларнинг жони-дили. «Мен мактабни тугатиб, тўғри РТСга бораман», «Мен пахта териш машинасини бошқараман», «Мен бўлсам тракторчи бўламан» деган орзулари бор бу ўғил-қизларнинг.

Янгиер шаҳридаги 80-ўрта мактабда ўқув йили ана шундай якунланмоқда. Бир сменали машғулотга кўчган бу мактабда таълим-тарбия янада яхшиланди: ўқувчиларнинг меҳнат кўникмаларини тўғри тарбиялайдиган турли тўгараклар ишлай бошлади, ўқувчилар колхоз, совхозлар, қурилишлар, саноат корхоналари, РТСларга чиқиб экскурсиялар ўтказиб турадиган бўлдилар. Бу ишларни бошқариш учун педагогларга катта имконият яратилди.

Мактабнинг ўқитувчилар коллективи ёш авлоднинг ҳар томонлама чуқур ва пухта билим олиши йўлида фидокорлик билан ишламоқда.

С. СУЛТОНОВ.

ЛАОС МАСАЛАСИ ЮЗАСИДАН ЖЕНЕВА КЕНГАШИДА

ЖЕНЕВА, 17 май (ТАСС махсус мухбири). А. А. Громико раислик қилган кундузги мажлис Лаос король ҳукумати делегациясининг бошлиғи ташқи ишлар министри Киним Фолсенанинг нутқи билан бошланди. Биз, — деди Лаос вакили, — шаҳзода Суванна Фума бошлиқ король ҳукумати номидан гапириб, тинчликка ва бетарафликка интилаётганлигимизни айтамиз. Лаосликлар Женевада 1954 йилда битимлар тузилишидан хурсанд бўлган эдилар. Ана шу битимларга мувофиқ, Лаос бирлашган ва мустақил бўлиши ва, ниҳоят, тинч ҳаётга эришуви керак эди. 1956-57 йилларда Вьентьянда тузилган битимлар миллатнинг бирлигини кўзда тутган эди. Бу битимлар шаҳзода Суванна Фума ҳукумати ва Патет—Лао вакиллари томонидан имзоланган эди. Афсуски, СЕАТОда аъзо бўлган ва Женева битимларини имзоламаган баъзи мамлакатлар Лаоснинг бетарафликка интилишидан мамнун бўлмадилар. Фолсена ташқаридан кўрсатилган ва ўзаро урушга олиб келган тазйиқ ҳамда мамлакат ишларига аралашиш юзасидан ҳаммага маълум бўлган фактларни эслатиб ўтиш билан бирга қуйидагиларни таъкидлади: Баъзи бировлар ёрдам тўғрисида кўп гапирадилар. Бу ёрдам эса, «мақбул бўлмаган сиёсий шартлар қўйиш ва муайян унсурларнинг қўллаб-қувватлашига боғлиқ қилиб қўйилди». Делегация бошлиғи «ёшлар комитети»нинг тузилишини (бунда генерал Носаван бошчилигидаги офицерлар группаси кўзда тутилади), тўнтаришлар ўтказилишини. Нео Лао Хак Сат раҳбарларининг қамоққа олинишини Қўшма Штатларнинг сиёсати билан боғлади. Бунинг натижасида яна низо келиб чиқди. Аҳолининг тирикчилик қилиш иложи қолмади, минг-минглаб уйлар хонавайрон қилинди. 1960 йил апрел ойида муттаҳамлик йўли билан ўтказилган сайловлар натижасида вужудга келтирилган режим, ниҳоят, капитан Конг Ле томонидан ағдариб ташланди ва бу режим ўрнига яна Суванна Фума ҳукумати иш бошига келди. Ҳукумат тинчлик ва бетарафлик сиёсатини эълон қилди. Бу сиёсат халқнинг орзу-тилакларига ва бундан етти йил муқаддам тузилган битимларнинг шартларига муносибдир. Киним Фолсена алоҳида таъкидлаб айтдики, бу ҳукумат ҳозирги пайтда ҳам ўзининг конституцион функцияларини амалга оширмоқда, мамлакат территориясининг катта бир қисмини назорат қилиб турибди.

Киним Фолсена король ҳукуматининг сиёсий программасини баён қилиб берди. Бу программанинг моҳияти ҳарбий иттифоқларда қатнашмаслик, 1954 йил битимларида кўрсатилган ҳарбий базалардан (бунда Франция базалари кўзда тутилади) ташқари ҳарбий базалар берилишига йўл қўймасликдан, СЕАТОнинг ҳар қандай «ҳимояси»ни қабул қилмасликдан, барча мамлакатлар билан дипломатия муносабатлари ўрнатишдан, ҳеч қандай сиёсий ва ҳарбий шартлар қўйилмагани ҳолда молиявий ва иқтисодий ёрдам олишдан иборат.

Фолсена ҳозирги пайтда уч сиёсий кучнинг Намонда олиб бораётган музокаралари ички масалаларнинг ҳал этилишига, миллий бирлик сиёсатининг тантанасига, ниҳоят, мамлакатда чинакам демократик органларни вужудга келтириш имконини берадиган сайловлар ўтказилишига олиб келади, деб умид билдирди. Лаос вакили кенгаш қатнашчиларидан қуйидагиларни эътиборга олишни илтимос қилади: ажнабий давлатлар Женева ва Вьентьян битимларига мувофиқ, Суванна Фуманинг 1960 йил 20 ноябрь умумий декларациясига мувофиқ Лаос халқини ҳурмат қилишлари керак: исёнчиларга ҳарбий ёрдам бериш тўхтатилиши ва исёнчиларга ёрдам бераётган ҳарбий хизматчилар мамлакатдан чиқариб юборилиши лозим; мамлакатга қўшинлар киритмаслик, мамлакатдан ҳарбий базалар олишга ҳаракат қилмаслик керак, СЕАТО блоки Лаосни «ҳимоя зонаси»га қўшиш ниятидан воз кечмоғи керак. Фолсена чет давлатларни Лаоснинг бирлиги, бутунлиги, мустақиллиги ва бетарафлигини ҳурмат қилиш мажбуриятини ўз зиммаларига олишга даъват этди.

Киним Фолсенадан кейин СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико сўзга чиқди.

А. А. Громико бундай деди: Лаоснинг ички ишларига аралашилмаганида ва бу мамлакатнинг шаҳзода Суванна Фума бошчилигидаги қонуний ҳукуматига қарши исён уюштирилмаганида эди, АҚШ исёнчиларни ошкора қўллаб-қувватламаганида эди, Лаосда уруш бошланмаган бўлур эди, бинобарин ўт очишни тўхтатиш зарурати ҳам, бу мамлакатдаги аҳволни тартибга солиш учун янги халқаро кенгаш чақириш зарурати ҳам пайдо бўлмаган бўлур эди. Фактлар ана шундай.

А. А. Громико сўзини давом эттириб қуйидагиларни айтди: Раск жаноблари бу ерда АҚШ ҳукумати Лаосда ўт очишнинг тўхтатилишидан ҳали ҳам қаноат ҳосил қилмаётир, деб айтган сўзлари муносабати билан АҚШ, эҳтимол, Лаосда ўт очишнинг тўхтатилишига рози эмасдир? деган ўринли савол пайдо бўлади. Акс ҳолда АҚШ вакилларининг кенгаш олдида турган асосий масала — Лаоснинг мустақиллиги ва бетарафлигини таъминлаш масаласи билан жиддий шуғулланиш ўрнига, Лаосда ўт очишни тўхтатиш тўғрисида ҳали ҳам гап сотаётганлигини нима билан изоҳлаш мумкин.

Совет ҳукумати, деди А. А. Громико, кенгашнинг ҳамма қатнашчилари, аввало, Лаоснинг мустақил ва бетараф давлат сифатида ривожланишини эътироф этишлари ва Лаоснинг бетарафлигини ҳурмат қилиш ҳамда бу бетарафликка риоя қилиш тўғрисида бамаслаҳат бир фикрга келишлари ҳозирги кенгашнинг яхши натижа беришини таъминлайди, деб ҳисоблайди.

Совет ҳукумати шунга аминдирки, ҳозирги вақтда Лаос проблемасини тинч ҳал этиш учун қулай шарт-шароит вужудга келди. Бундай хулоса чиқариш учун кўп асослар бор.

Биз Лаос проблемасини ҳал этиш вақтида икки хил масалаларни чунончи халқаро турдаги масалаларни ва ички масалаларни кўзда тутамиз.

Ўз-ўзидан маълумки, деди совет вакили, ички масалаларнинг ҳаммаси ва, жумладан, миллий бирлик ҳукуматини тузиш, эркин демократик сайловлар ўтказиш, миллий армияни қайтадан ташкил этиш масалалари тамомила ва бутунлай лаосликларнинг ўз ишидир.

Ички масалалардан ташқари, бошқа хилдаги масалалар, яъни халқаро тусдаги масалалар ҳам бор. Бу масалалар Лаоснинг миллий суверенитетини таниш ва ҳурмат қилиш билан, Лаоснинг ўз ҳаётини ўз халқининг миллий манфаатлари ва традицияларига мувофиқ қуриши учун имконият яратиб берадиган халқаро шарт-шароитларни вужудга келтириш билан боғлиқдир. Бизнинг кенгашимиз худди ана шу тарздаги масалаларни ҳал этиши лозим.

Совет ҳукуматининг фикрича, бизнинг кенгашимиз, аввало, Лаоснинг бетарафлиги тўғрисида махсус декларация қабул қилмоғи керак.

Биз, деди А. А. Громико, бир томондан, Лаоснинг бетарафлик сиёсатини ўтказиши, ҳарбий блокларда қатнашмаслиги ўз территориясида чет эл ҳарбий базаларининг вужудга келтирилишига йўл қўймаслик тўғрисидаги мажбурияти ва ҳоказолар декларацияда қайд қилиниши керак, иккинчи томондан, кенгаш қатнашчиларининг Лаос бетарафлигини, унинг мустақиллиги ва территориал бутунлигини ҳурмат қилиш ва бунга риоя қилиш мажбурияти, шунингдек Лаоснинг суверенитетига бевосита ёки билвосита таҳдид қиладиган ёки бу мамлакатда ички тинчликнинг бузилишига олиб келиши мумкин бўлган ҳеч қандай тадбирларни кўрмаслик мажбуриятини қайд қилиниши лозим. Давлатларнинг бирортаси ҳам Лаосга ҳар қандай ёрдам кўрсатган пайтда ҳеч қандай сиёсий шартлар қўймаслигини кўзда тутиш ҳам муҳимдир.

Совет ҳукумати, деб сўзини давом эттирди А. А. Громико, Лаос мустақиллиги ҳамда бетарафлигини бузиш билан таҳдид қиладиган хавфни йўқотиш мақсадида чоралар кўришни кўзда тутган тегишли низомни декларацияга киритиш фойдали бўлади, деб ҳисоблайди.

Сўнгра, совет делегациясининг фикрича, бу кенгашда чет эл қўшинларини ва ҳарбий хизматчиларини Лаос территориясидан олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги ва мамлакат мудофааси учун зарур бўлган оддий қурол-яроғлардан ташқари бу мамлакатга ҳарбий материаллар етказиб беришни тўхтатиш ҳақидаги битимни ишлаб чиқиш ва имзолаш лозим. Совет делегацияси ана шундай битим лойиҳасини ҳам тақдим этади.

Совет лойиҳаси барча ажнабий ҳарбий қисмларни, ҳарбий миссияларни, ҳарбий маслаҳатчиларни, инструкторларни, консультантларни, шу жумладан Лаос қуролли кучлари сафида хизмат қилаётган кишиларни, шунингдек ҳарбий техникани етказиб бериш, хизмат кўрсатиш, бу техникани сақлаш ва ундан фойдаланиш ишлари билан банд бўлган барча чет эл гражданларини битим имзоланган пайтдан бошлаб 30 кун ичида Лаос территориясидан чиқариб юборишни кўзда тутади.

Шу муносабат билан, деб таъкидлади А. А Громико, чанкайшичиларнинг Лаосдаги шайкалари тўғрисидаги масала эътиборни жалб этади.

Совет ҳукумати шу масала юзасидан АҚШ ҳукуматига бир неча марта баёнот берган эди. Америка томони биз билан қилган суҳбатларида чанкайшичи отрядларни Лаосдан олиб чиқиб кетиш чораларини кўрамиз, деб ваъда берган эди. АҚШ ҳукумати бундан бир неча кун муқаддам чанкайшичи қисмларнинг деярлик ҳаммаси, ўрмонларда яшириниб юрган кичик группалардан ташқари, Лаосдан олиб чиқиб кетилди, деб бизга айтган эди. Бундан шу нарса очиқ маълум бўладики, чанкайшичи шайкаларнинг қолдиқлари Лаос территориясида (ўрмонларда ёки бошқа жойларда бўлишидан қатъи назар) турибдилар ва бу ҳол Лаос халқини, Лаосда тинчлик бўлишига интилаётган ҳамма кишиларни ҳақли суратда ташвишга солмай қололмайди. Биз Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг шу масала ҳақидаги талабини тамомила қўллаб-қувватлаймиз.

Совет ҳукумати икки ҳужжат лойиҳасини кенгаш муҳокамасига тақдим этади. Биринчи ҳужжат — «Лаоснинг бетарафлиги тўғрисидаги декларация», иккинчи ҳужжат «Чет эл қўшинлари ва ҳарбий хизматчиларини Лаос территориясидан олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги ва халқаро комиссиянинг ваколатлари ҳақидаги битим»дан иборат.

А. А. Громико совет томони бу ҳужжатларни тайёрлаган пайтда манфаатдор бошқа давлатларнинг фикрини эътиборга олишга ва уларнинг истакларини мумкин қадар тўлароқ акс эттиришга интилди, деб таъкидлади.

А. А. Громико сўзининг охирида умид билдириб айтдики, кенгаш қатнашчилари СССР нинг кенгаш ҳал этиши лозим бўлган вазифаларни, яъни Лаоснинг бетараф давлат сифатида тинч ва мустақил ривожланишини таъминлаш, Шарқи-Жанубий Осиёда ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш вазифаларини муваффақиятли бажариш соҳасида самарали ҳамкорлик қилиш руҳида ишлаш йўлидаги ҳаракатларига қўшилурлар.

А. А. Громиконинг нутқи билан мажлис тамом бўлди. Навбатдаги мажлис 18 майда Москва вақти билан соат 18 га белгиланди.

ЁШ ЛЕНИНЧИЛАР БАЙРАМИ

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилоти Марказий Совети раисининг ўринбосари С. С. ЗАЙЦЕВА билан суҳбат

<>

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионерлар ташкилоти ташкил топган кунга 19 майда 39 йил тўлади. Бу кун — совет болалари ва бутун халқимизнинг ёрқин ва шодиёна байрамидир. Коммунистик партия мамлакатимизда пионерлар ҳаракатини вужудга келтирди, бу ҳаракатни ғамхўрлик билан қўллаб-қувватлади, уни ривожлантирди ва йўлга солди. 1922 йилдаги озгина болалардан ташкил топган дастлабки отрядлар бугун 17 миллион ёш ленинчилар армиясини уюштирган катта пионер ташкилотига айланди. Миллион-миллион совет кишилари пионер ташкилоти сафларида меҳнат малакаларини ҳосил қилиб, ленинча яшаш ва ишлашга ўргандилар.

Пионер ташкилоти Лениннинг ишчилар ва деҳқонлар билан биргаликда ишлагандагина чинакам коммунист бўлиш мумкин, деган васиятини эсда тутиб, болаларда меҳнатга муҳаббат туйғуларини тарбияламоқда.

1960 йил 2 октябрда, яъни РКСМ III съездида ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш программаси ҳақида В. И. Ленин сўзлаган тарихий нутқнинг 40 йиллиги кунида совет пионерлари «Пионерлар — Ватанга» деган икки йиллик стартга чиқдилар. Ленинградлик болаларнинг ташаббусига қўшилиб, пионер дружиналари ўқиш ва меҳнатдаги муваффақиятлари ҳақида КПСС XXII съездига рапорт бериш ҳуқуқини олиш учун бошланган мусобақага қўшилдилар. Съезд очиладиган кун —17 октябргача пионерлар «Дружба» («Дўстлик») нефть қувури қурилиши учун 1 миллион тонна металл парчалари йиғиш мажбуриятини олдилар.

Ёш ленинчилар қишлоқлардаги комсомолларга фаол ёрдам бермоқдалар. Улар 10 миллион бош қуён ва 100 миллион бош паранда парвариш қилмоқдалар. Кострома областидаги Шунгенск мактабининг ўқувчилари КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларига жавобан ўз икки йиллик планларининг охиригача ёш механизаторлар бўлиб етишиш мажбуриятини олдилар. Бутуниттифоқ пионерлар ташкилотининг марказий совети маккажўхоридан мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлаётган Днепропетровск области болаларининг ташаббусини маъқуллади. Украинада «Озернийчилар» мактаблари очилмоқда. Бу мактабларда Марк Озерний ишларини муносиб давом эттирувчи кишилар ўсиб етишадилар. «Озернийчилар» мактабларида маккажўхори етиштиришнинг энг яхши усталари, ажойиб машъалаларимиз Евгения Долинюк, Анна Ладаний, Мария Тимчук ва кўпгина бошқа маккажўхорикорлар амалий машғулотлар ўтказмоқдалар. Ўзбекистоннинг кўпгина пионер дружиналарида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунованинг ташаббуси билан машиналарда пахта терувчи ёш механизаторлар мактаблари ташкил қилинмоқда.

Ҳозирги вақтда москвалик болалар Қўриқ ўлкадаги янги мактаблар учун махсус туҳфалар тайёрламоқдалар. Бу туҳфалар ичида мактаб устахоналари учун ускуналар, китоблар, спорт асбоб-ускуналари, «Кичик Третьяков галереялари», пионер анжомлари бор. Ёш қўриқчиларнинг пойтахт пионерлари билан дўстлиги мустаҳкамланиб бормоқда. Сталинград ва Астрахань пионерлари табиат бойликларини қўриқлаш учун юриш бошладилар. Минг-минглаб «яшил соқчилар» ўлканинг ўрмонларини, балиқ бойликларини муҳофаза қилмоқдалар. Сталинград область Николаевск районидагина болалар ўтган йили 40 миллионга яқин майда балиқларни сақлаб қолдилар.

Мамлакатнинг кўпгина пионер дружиналари коммунистик меҳнат бригадалари билан дўстлик ўрнатганлар. Бу дўстлик «Отряд, дружина — етти йиллик йўлдоши» деган фахрли номни олиш учун курашда болаларга ёрдам бермоқда. Кировограддаги агрегат заводининг ишчилари «Ҳар бир пионер отрядида коллектив вожатий бўлсин» деган чақириқ билан шаҳардаги ҳамма коммунистик меҳнат коллективларига мурожаат қилдилар. Улар «коммунистик меҳнат заводи номини ва оталиқдаги мактабнинг етти йиллик йўлдоши дружинаси номини олиш учун бошланган бутун кураш йўлини биргаликда босиб ўтишга» аҳд қилдилар.

Кейинги йиллар совет мактаби учун ўсиб келаётган ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш системасини тубдан қайта ташкил қилиш даври бўлди. Бу тадбир В. И. Ленин номидаги пионерлар ташкилотининг ишини яхшилади. ВЛКСМ Марказий Комитети комсомол XIII съездининг қарорларини бажарабориб, комсомол ташкилотларининг эътиборини пионер ташкилотларининг турмуш билан алоқасини мустаҳкамлашга, болаларда ташаббускорлик туйғуларини ривожлантиришга қаратди. Пионер ташкилотлари советлари ташкил қилинганлиги — комсомолнинг пионерлар ўртасида олиб бориладиган ишларини яхшилаш соҳасида кўрган энг муҳим тадбирлардан бири бўлди. Минг-минглаб ташаббускорлар — инженерлар, техниклар, спортчилар, адиблар ўз тажрибалари ва билимларини болалар билан ўртоқлашиш учун пионер ташкилотларига келдилар. Партия ва совет органлари пионер ташкилоти советларига катта ёрдам бермоқдалар. Улар пионер ташкилотларининг ишларини моҳирлик билан йўлга солиб бормоқдалар.

Юрий Гагарин Болгарияга таклиф қилинди

СОФИЯ, 17 май. (ТАСС). Болгария телеграф агентлигининг хабар қилишича, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети, Болгария Халқ Республикаси Халқ мажлиси президиуми ва Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети жаҳонда биринчи космонавт Совет Иттифоқи Қаҳрамони майор Юрий Гагаринни Болгарияга келишга таклиф қилганлар.

Ю. А. Гагарин славян ёзуви ва болгар маданияти кунини байрам қилишда иштирок этади. Байрам 24 майда бўлади.

ССР ИТТИФОҚИ ДАВЛАТ ХАВФСИЗЛИГИ КОМИТЕТИ ВА ПРОКУРАТУРАСИДА

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитети валюта операциялари ҳақидаги қоидаларни бузганликлари ва кўп миқдорда валюта билан спекуляция қилганликлари учун **Я. Т. Рокотов, В. П. Файбишенко, Н. И. Эдлис, С. К. Попов, И. И. Лагун, Я. О Паписмедов, Ш. О. Паписмедов, И. М. Паписмедов ва М. Л. Ризвановаларни** қамоққа олди ҳамда жиноий жавобгарликка тортди.

Дастлабки тергов материаллари асосида аниқландики, мазкур шахслар валюта операциялари ҳақидаги қоидаларни бузиб, фойда олиш мақсадида Москвада ва СССРнинг бошқа шаҳарларида ажнабийлардан ва айрим совет гражданларидан систематик суратда кўп миқдорда чет эл валютасини ва олтин тангаларни сотиб олганлар, сўнгра уларни спекулятив нархлар билан қайтадан сотганлар.

Тинтув вақтида улардан жамъи 12 килограммдан ортиқ олтин тангалар, кўп миқдорда чет эл валютаси, совет пуллари ва бошқа қиммат баҳо нарсалар мусодара қилинди. Тергов натижасида аниқланишича, бу жиноятчилар жамъи 20 миллион сўмликдан ортиқ (эски пулда) чет эл валютаси ва олтин тангалар сотиб олганлар ва қайта сотганлар.

Жиноий жавобгарликка тортилган бу шахслар узоқ вақт давомида ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмасдан, текинхўрларча кун кўрганлар, айрим тутуриқсиз гражданларга ёмон таъсир кўрсатганлар ва ажнабийлар билан жиноятқорона алоқа боғлаб, совет кишиларининг шаънини пастга урганлар.

Иш юзасидан тергов тамом бўлди, айбнома СССР Бош прокурори томонидан тасдиқланди ва иш судда кўриш учун топширилди.

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 21 майда чиқади).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ТОШКЕНТНИНГ томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 19/V да **Масхарабозлар ва концерт бўлими,** 20/V да **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 19/V да **Гамлет,** 20/V да **Ганг дарёсининг қизи.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 19.20/V кеч соат 8 да **Ҳинд рақс труппаси «Кумар Самбхав»нинг хайрлашув концертлари.**

КИНО

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Инсон таслим бўлмайди — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Намунали йигитлар — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Йўлнинг охири — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Узун девор орқасида — «ИСКРА» (1 ва 2-залда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Кўр музикачи — «ИСКРА» (3 залда кундуз ва кечқурун).

Ҳаёт остонасида — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ажралиш ҳақидаги иш (жуфт соатларда), **Уни Дўстим деб атардилар** (тоқ соатларда) — «СПУТНИК».

Уч денгиз оша (кеч соат 8 да), **Шўх қайрилишлар** (кеч 10-40 минутда) — «ВАТАН».

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Инсон таслим бўлмайди — «ВАТАН» (кеч соат 8-40 ва 10-20 минутда), НАВОИЙ номли (кеч 9 ва 10-40 минутда), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч 8 ярим ва 10-20 минутда).

Евдокия — КАФАНОВ номли (кеч соат 10 яримда).

Номавжуд одам — КАФАНОВ номли (кеч соат 9 да).

Роман ва Франческа — ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 8-40 минутда), ПУШКИН номли (кеч 10-45 минутда).

СТАЛИН НОМЛИ ПАРКДА
(ёзги театр)
20 майдан 30 майгача
ЛОҲУТИЙ НОМЛИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ
Тожик давлат академик драма театрининг ГАСТРОЛЛАРИ

20/V да — **Дохунда.**
21/V да — **Рудакий.**
22/V да — **Момақалдироқ.**
23/V да — **Севганидан айрилмасин.**
24/V да — **Имтиҳон.**
25 /V да — **Шоҳ Лир.**
26 /V да — **Ҳаёт ва ишқ.**
27 /V да — **Қулаш.**
28 /V да — **Севганидан айрилмасин.**
30 /V да — **Рудакий.**

Спектакль кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар театр кассасида ҳар куни кундуз соат 2 дан ва район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
19 майда
2 бўлимда
концерт

Ўзбекистон халқ ҳофизи **Маъмуржон Узоқов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Муҳаммаджон Мирзаев, Рушель Мордухаев,** солистлардан **Исҳоқ Катаев, Камтар Отабоев, Дилбар Абдуллаева, Дилбар Хўжаева, Болқиз Умарова** ва ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашади.

Программада: ўзбек, тожик халқ ашула рақслари, совет композиторлари асарлари, юмор, сатира.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

«ГЛАВСЕЛЬСТРОЙ» ЁҒОЧСОЗЛИК КОМБИНАТИГА
дурадгорлар, станокчилар, ёрдамчи ишчилар
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Малобешагачская кўча, 313-уй. Телефон—51-909.

Ленинград кўчаси, 18-уйда турувчи **Нина Павловна Антонованинг** шу уйда турувчи Иван Николаевич Антоновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар ижроия комитети шахсий пенсионер
ЖЎРА АЛИМБОЕВНИНГ
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Тошкент область ижроия комитетининг Саноат бошқармаси кимё-галантерея фабрикасининг собиқ директори ўртоқ А. Қ. Қўқонбоевга онаси
ҚАМБАР ҚОСИМОВАНИНГ
вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдиради.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими. Маданият бўлими — 34048, 132. Секретариат 34808, 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 00880. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. В. 1599.